

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10

Školní vzdělávací program

Pečovatelské služby

Platnost: od 1. 9. 2022

Obsah

Identifikační údaje	2
1 Profil absolventa	3
1.1 Pracovní uplatnění absolventa v praxi	3
1.2 Popis očekávaných výsledků vzdělávání žáka	4
1.3 Způsob ukončení vzdělání	5
2 Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
2.1 Podmínky přijetí ke studiu	6
2.2 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu	7
2.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných....	13
2.4 Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu	17
3 Učební plán	19
4 Učební osnovy	22
4.1 Český jazyk	21
4.2 Estetická výchova	26
4.3 Matematika	28
4.4 Občanská výchova	32
4.5 Tělesná výchova	39
4.6 Technologie	47
4.7 Zdravověda	54
4.8 Epidemiologie a hygiena	58
4.9 Odborný výcvik	62
4.10 Pečovatelství	70
4.11 Psychologie	75
4.12 Informační a komunikační technologie	78

Identifikační údaje

Název školy: Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10
Adresa: Komenského 10, 796 01 Prostějov

Zřizovatel: Olomoucký kraj
Jeremenkova 40a,
779 11 Olomouc

Název školního vzdělávacího programu: Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělání: 75–41–E/01 Pečovatelské služby

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s výučním listem

Délka a forma studia: 3 roky, denní studium

Platnost ŠVP od: 1. 9. 2022

Jméno ředitele: Mgr. Pavlína Jedličková, MBA

Kontakty: tel.: 582 346 868
e-mail: reditel@sezampv.cz
www stránky: www.sezampv.cz

ŠVP Pečovatelské služby byl schválen Školskou radou dne 29. 8. 2022.

.....
Mgr. Pavlína Jedličková, MBA
ředitelka školy

.....
Ing. Tomáš Lázna
předseda Školské rady

1 Profil absolventa

Název a adresa školy:	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10
Zřizovatel:	Olomoucký kraj Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Název školního vzdělávacího programu:	Pečovatelské služby
Kód a název oboru vzdělávání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma studia:	3 roky, denní studium
Platnost vzdělávacího programu od:	1. 9. 2022

1.1 Pracovní uplatnění absolventa v praxi

Absolvent připravovaný na základě tohoto školního vzdělávacího programu se uplatní jako pracovník sociálních služeb v ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo pomoci rodinám s péčí o dítě. Především se uplatní na pozici pečovatel, osobní asistent, pomocník v domácnosti.

Dále se uplatní v úklidových službách v různých zařízeních (např. sociálních či ubytovacích zařízeních, v kancelářích apod.), v kuchyních při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů, při šití a opravách prádla a bytových doplňků, při praní a žehlení prádla. Má předpoklady pro samostatné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

Absolvent je připraven vykonávat níže uvedené činnosti:

Pečovatelské práce: přímá obslužná nebo asistentská péče o klienty – pomoc při osobní hygieně, oblékání, chůzi, při jídle atp., úprava lůžka a prostředí, manipulace s přístroji, pomůckami, prádlem, výdej a rozvoz jídla klientům, úklid v domácnosti, zajišťování nákupu, doprovod klienta, drobné osobní služby, podpora soběstačnosti, provádění pečovatelských úkonů v péči o dítě.

V kuchyňském provozu: pomocné práce při přípravě pokrmů, přípravu jednoduchých pokrmů, práce s kuchyňskými stroji, podávání jídel, mytí nádobí, příjem a nákup potravin.

V provozu prádelny: příjem a třídění prádla, přípravu pracích roztoků a přísad, ruční a strojové praní a žehlení.

V šicí dílně: ruční drobné opravy prádla, jednoduché opravy na elektrickém šicím stroji, šití jednoduchých oděvů a bytových doplňků.

Úklidové práce: základní úklid ošetrovací jednotky (např. mytí podlah, čištění stěn, úklid povrchů, mytí oken a zasklených ploch, mytí hygienických zařízení, manipulace s odpady), mytí a dezinfekce zařízení a předmětů, práce s elektrickou úklidovou technikou, úklid v domácnosti.

1.2 Popis očekávaných výsledků vzdělávání žáka

Předpokládané obecné vědomosti, dovednosti a postoje. Příprava žáka směřuje k tomu, aby přiměřeně svým schopnostem:

- se efektivně učil, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovoval potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,
- se uměl vhodně vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, projevoval a objasnit svůj názor, žádost nebo jednání, uměl jednat s lidmi v souladu se zásadami a pravidly slušného chování, efektivně jednal s institucemi,
- si stanovoval na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, spolupracoval s ostatními a přispíval k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- si osvojil vědomosti a dovednosti potřebné k péči o zdraví a uplatňování zdravého životního stylu, ke zdokonalování vlastní výkonnosti a učení,
- dovedl řešit přiměřeně náročné problémové situace a úkoly, získávat informace a orientovat se v nich,
- se orientoval na trhu práce, měl základní přehled o nabídce profesních a vzdělávacích možností a příležitostí v regionu, uměl posoudit a zjistit možnosti svého pracovního uplatnění a jim odpovídající potřeby dalšího vzdělávání,
- měl základní vědomosti o fungování demokratické společnosti, jejich hodnotách a principech, znal základní lidská, občanská a pracovní práva, dbal na dodržování zákonosti,
- chápal odlišnost mezi lidmi a národy, respektoval práva a osobnost druhých lidí a oprostil se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace,
- uměl aplikovat základní matematické znalosti při řešení problémů a úkolů v běžných životních a pracovních situacích,
- byl schopen používat prostředky informačních a komunikačních technologií ke komunikaci, pro získávání a zpracování informací ve všech oblastech, zejména v pracovním a osobním životě,
- pociťoval odpovědnost za sebe sama, za širší společenství, přírodu a životní prostředí.

Předpokládané odborné vědomosti a dovednosti. Odborná příprava směřuje k tomu, aby absolvent po ukončení přípravy a úspěšném vykonání závěrečných zkoušek:

- byl schopen vykonávat samostatně základní pracovní činnosti, pracoval racionálně a efektivně s ohledem na své zdraví a možnosti, uměl si zorganizovat práci, dbal na kvalitu své práce a jednal hospodárně,
- dodržoval hygienické požadavky, zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na pracovištích,
- uměl poskytovat základní první pomoc,
- znal stěžejní práva a povinnosti pracovníků v sociálních službách,
- uměl vhodným způsobem komunikovat s klienty, spolupracovníky a dalšími osobami, s nimiž bude přicházet při výkonu povolání do kontaktu,
- ovládal postupy a techniky potřebné pro poskytování základní osobní péče sociálním klientům, zajišťování péče o životní prostředí nebo domácnost klienta, provádění nákupů a drobných osobních služeb klientům,

- uměl uplatňovat zásady racionální výživy, stravovacího režimu a kulturního stolování, dodržoval základní hygienické požadavky při manipulaci s potravinami, přípravě a výdeji pokrmů,
- znal jednotlivé skupiny potravin a základní požadavky na jejich kvalitu a skladování,
- ovládal pomocné práce při zpracování a úpravě potravin a přípravě pokrmů, uměl připravovat jednodušší pokrm,
- měl přehled o dietním stravování a základních druzích diet,
- zvládal obsluhu a základní údržbu kuchyňských strojů, zařízení a pomůcek, dodržoval správné postupy při mytí nádobí,
- znal technologické postupy praní prádla, uměl obsluhovat stroje a zařízení prádelen,
- uměl správně zvolit a dávkovat vhodné prací prostředky,
- uměl provádět ručně i na šicím stroji jednoduché opravy nebo šití prádla,
- ovládal technologické postupy při úklidových pracích,
- uměl správně zvolit čisticí prostředky a pomůcky, připravit mycí a dezinfekční roztoky, při manipulaci s nimi dodržovat předepsané pokyny a používat ochranné pomůcky,
- uměl provádět úklid a běžnou dezinfekci v sociálních zařízeních i v domácnosti.

1.3 Způsob ukončení vzdělání a certifikace

Vzdělávání v učebním oboru Pečovatelské služby je ukončeno závěrečnou zkouškou. Skládá se z písemné, praktické a ústní zkoušky. Dokladem o dosaženém stupni vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy (Vyhláška č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělání ve středních školách závěrečnou zkouškou).

Úspěšné ukončení vzdělávání umožňuje absolventovi ucházet se o studium na navazujících studijních vzdělávacích programech na středních odborných učilištích a středních odborných školách a získat tak střední vzdělání s maturitní zkouškou. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru dalšími aktivitami.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10
Zřizovatel:	Olomoucký kraj Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Název školního vzdělávacího programu:	Pečovatelské služby
Kód a název oboru vzdělávání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma studia:	3 roky, denní studium
Platnost vzdělávacího programu od:	1. 9. 2022

2.1 Podmínky přijetí ke studiu

Přijímací řízení probíhá ve smyslu platné legislativy. Řídí se Zákonem č. 561/2004 Sb. (Školský zákon). Učební obor je určen žákům, kteří ukončili povinnou školní docházku a jsou pro obor zdravotně způsobilí. Přijímání jsou přednostně žáci hlásící se ze základní školy praktické.

Zdravotní způsobilost uchazeče

Uchazeč musí také splnit podmínky zdravotní způsobilosti, které jsou stanoveny v Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů. Zdravotní způsobilost žáků posuzuje praktický lékař a na základě posouzení zdravotního stavu vystaví uchazeči zdravotní průkaz, který je pro práci podmínkou.

Při výběru učební oboru nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- nemocemi pohybového ústrojí, znemožňujícími práci ve vynucené poloze a středně velkou zátěží, poruchami funkce horních a dolních končetin,
- prognosticky závažnými chronickými onemocněními kůže, dýchacích cest a plic, srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěží,
- závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka, znemožňujícími fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

Zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru nebo předpokládaného uplatnění.

2.2 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Školní vzdělávací program je určen zejména pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ve smyslu Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání, § 16 ŠZ. ŠVP navazuje na RVP ZV – LMP.

Absolvent učebního oboru Pečovatelské služby je v návaznosti na základní vzdělávání připravován tak, aby se u něj posílily předpoklady pro rozvoj osobnosti. V rámci jeho přípravy na práci v podmínkách rychle se měnící společnosti a z této skutečnosti vyplývající potřeby životní adaptability je posilována orientace na komunikativní dovednosti, dovednosti zdokonalovat vlastní učení i výkonnost a řešit problémové situace. Důraz je kladen i na výchovu k životu v harmonii s životním prostředím, okolním světem i sám se sebou, jakož i na posílení schopností a dovedností spolupracovat s druhými lidmi.

Z obecných vědomostí a dovedností získá kompetence v jazykovém projevu, společenském chování a jednání s lidmi, v oblasti občanské výchovy a přípravy na život ve společnosti, v oblasti výchovy k péči o zdraví a ke zdravému životnímu stylu a v oblasti matematických dovedností. Získá vědomosti, dovednosti a návyky potřebné pro komunikaci s ostatními lidmi a schopnost uplatnit svou osobnost s ohledem na své zdravotní znevýhodnění.

Je veden k tomu, jak se chovat v souladu s morálními zásadami a požadavky. Je motivován rozšiřovat a prohlubovat svoje vědomosti, dovednosti a návyky a získávat nové.

Z oblasti vědomostí a dovedností odborného charakteru je absolvent připraven pro kvalifikovaný výkon poskytování přímé obslužné nebo asistentské péče klientům a zajišťování chodu jejich domácností jako pečovatel/pečovatelka ve státních i nestátních zařízeních nebo v terénních službách. Má předpoklady uplatnit se při pomocných pracovních činnostech v kuchyňských provozech, pro práci v úklidových službách, v prádelnách a dílnách na opravu a šití prádla. Má přehled o formách a zařízeních sociálních služeb, o používání zařízení při pracovních činnostech a umí hospodárně využívat materiál a energii. Při práci dodržuje zásady a předpisy ochrany, bezpečnosti a hygieny, a předpisy požární ochrany. Své pracovní činnosti vykonává tak, aby nenarušoval životní prostředí, ale naopak přispíval k jeho zlepšení.

Organizace výuky

Profesní příprava žáků je organizována jako tříleté denní studium, zakončené závěrečnou zkouškou dle příslušných právních norem. Poskytuje odbornou přípravu pro výkon stanoveného okruhu pracovních činností, pro práci ve státních a nestátních sociálních zařízeních a terénních sociálních službách. Obsah přípravy žáků tvoří organický celek vědomostí, znalostí a praktických dovedností s ohledem na jejich soukromý a občanský život a na speciální požadavky odborné přípravy pro budoucí povolání.

Výuka je uzpůsobena vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Odborné vzdělávání zahrnuje složku teoretickou a praktickou. K hlavním teoretickým odborným vyučovacím předmětům patří technologie, základy pečovatelské služby, zdravotní péče, epidemiologie a hygiena. Praktické profesní dovednosti získávají žáci v odborném výcviku. Teoretická výuka probíhá dva dny v týdnu a odborný výcvik tři dny v týdnu. Na odborný výcvik se žáci každého ročníku dělí dle počtu do skupin. Každá skupina pracuje pod stálým dohledem učitele odborného výcviku na přiděleném pracovišti. V současné době odborný výcvik probíhá v Léčebně dlouhodobě nemocných, v Domově důchodců. Dále pak ve cvičné kuchyni a v učebně prádelny, které jsou součástí naší školy.

Základním dokumentem, který vymezuje pravidla chování žáků, jejich práva a povinnosti během teoretického i praktického vyučování, je školní řád. Žáci jsou s ním seznámeni na začátku každého školního roku a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

Začátkem září organizuje škola pro žáky turisticko - sportovní kurz. Zde se žáci seznamují nejen se svými studijními povinnostmi, ale také naváží první kontakty se svými spolužáky a učiteli. Tato akce přispívá k vytváření vhodného klimatu ve třídním kolektivu a ke snadnějšímu zapojení žáků do práce v kolektivu.

Rozvíjení občanských a klíčových kompetencí

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- byli schopni podle svých možností učit se efektivně, adekvátní technikou a s využitím různých informačních zdrojů,
- uměli naslouchat a číst s porozuměním a kriticky zhodnotit názory jiných lidí,
- sledovali a hodnotili svůj pokrok při dosahování jednotlivých cílů,
- znali možnosti dalšího vzdělávání ve svém oboru.

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadání úkolu, rozpoznali jádro problému a navrhli způsob řešení,
- problémy řešili vhodnými způsoby a prostředky, za využití nabytých vědomostí a dovedností,
- byli při řešení úkolů schopni spolupracovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni v rámci svých možností vyjadřovat se přiměřeně vzhledem k účelu a situaci v ústní i písemné formě,
- vhodně se prezentovali při různých jednáních v souladu se zásadami kultury projevu a slušného chování,
- srozumitelně formulovali své myšlenky,
- uměli pozorně naslouchat druhým a vyjadřovali se přiměřeně k tématu diskuse,
- uměli zpracovávat písemnosti potřebné v běžném životě.

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- uměli si stanovit přiměřené cíle na základě posouzení svých reálných fyzických a duševních možností,
- reagovali adekvátně na kritiku svého vystupování a chování,
- uvažovali o názorech, postojích a jednání druhých lidí,
- odpovědně přistupovali ke svému zdraví a byli si vědomi důsledků nezdravého životního stylu,
- byli připraveni řešit své sociální a ekonomické záležitosti a uměli se adaptovat na měnící se podmínky,
- byli schopni pracovat v týmu a předcházeli konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti,
- ve vlastním i veřejném zájmu jednali odpovědně,
- respektovali osobnost a práva druhých lidí,
- jednali v souladu se zásadami společenského chování a dodržovali zákony,
- uvědomovali si vlastní identitu a přistupovali tolerantně k identitě druhých,
- zajímali se o politické a společenské dění u nás i ve světě,

- chovali se ohleduplně k životnímu prostředí,
- uznávali hodnotu života, byli zodpovědní za své zdraví a chránili i život a zdraví ostatních,
- ctili a podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- uměli zaujmout odpovědný postoj ke svému profesnímu rozvoji a byli připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám,
- uvědomovali si význam celoživotního učení,
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách ve svém oboru a uměli se uplatnit na trhu práce,
- uměli získávat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- znali práva a povinnosti svá, svých zaměstnavatelů i klientů.

Matematické kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi dle svých možností a schopností funkčně využívali nabyté matematické dovednosti v různých životních situacích. Důraz je kladen především na to, aby:

- uměli používat a převádět běžné měrné jednotky a pojmy s tím související,
- orientovali se v diagramech, tabulkách, grafech a různých schématech,
- rozpoznali a uměli pojmenovat základní tvary předmětů,
- aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- v rámci svých možností ovládali práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávali informace z různých zdrojů a přenosných médií,
- kriticky vyhodnocovali věrohodnost informací z různých zdrojů.

Odborné kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

a) Poskytovali přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům, tzn. aby:

- pomáhali mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných úkonů,
- pomáhali při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí,
- zprostředkovávali klientům kontakt se společenským prostředím a pomáhali jim při obstarávání osobních záležitostí, při vzdělávacích a jiných aktivizačních činnostech,
- pomáhali rodinám se zajišťováním péče o dítě,
- vhodně komunikovali s klienty, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií, dodržovali zásady společenského a profesního chování,
- používali při poskytování osobní péče klientům vhodné pomůcky a zařízení, správně je udržovali a dezinfikovali,
- v případě potřeby poskytli neodkladnou první pomoc a zajistili pomoc odbornou,
- pomáhali při prosazování práv a zájmů klientů.

b) Pomáhali při zajišťování chodu domácnosti, tzn. aby:

- pomáhali při zajišťování stravy (distribuce hotových jídel, ohřátí nebo příprava jednoduchých pokrmů a nápojů),
- prováděli běžný úklid v domácnosti,
- zajišťovali základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie
- zajišťovali nákupy a další běžné služby, pomáhali klientům při kontaktu s venkovním prostředím,
- používali správně běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje a prováděli jejich standardní údržbu.

c) Spolupracovali při zajišťování sociálních služeb, tzn. aby:

- měli přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb,
- věděli, ve kterých pracovních činnostech a na jakých pracovních pozicích se mohou v sociálních službách uplatnit,
- byli připraveni komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb,
- jednali v souladu s profesně etickými zásadami, dbali na dodržování práv a bezpečnosti klientů.

d) Prováděli úklid v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních, tzn. aby:

- používali vhodné čisticí prostředky a úklidové pomůcky,
- obsluhovali stroje a zařízení používané při úklidu a dodržovali přitom zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- prováděli pravidelný (denní, týdenní) a generální úklid.

e) Připravovali jednoduché pokrmy a nápoje, dodržovali hygienické požadavky při jejich přípravě, tzn. aby:

- pomáhali při přípravě pokrmů,
- připravovali jednoduché pokrmy a nápoje,
- zabezpečovali inventář po jeho použití a vyčištění,
- používali a udržovali technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu,
- dodržovali osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností,
- prováděli sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů,
- skladovali suroviny a nápoje podle jejich druhů v souladu s hygienickými požadavky,
- prováděli úklid a čištění skladovacích prostor.

f) Ovládali šití a opravy prádla a bytových doplňků, tzn. aby:

- volili vhodný materiál s ohledem na požadované vlastnosti výrobku,
- prováděli základní údržbu a seřízení šicího stroje,
- opravovali prádlo a oděvy,
- zhotovovali jednoduché výrobky.

g) Ovládali praní a žehlení prádla a oděvů, tzn. aby:

- třídili prádlo a oděvy pro praní podle druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění,
- používali vhodné prací prostředky,
- odstraňovali běžně dostupnými prostředky skvrny,
- obsluhovali prací, sušicí a žehlicí stroje.

h) Dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích),
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví,
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce),
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažili se poskytnout první pomoc.

ch) Usilovali o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta.

i) Jednali ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodařili s finančními prostředky,
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Začleňování průřezových témat

Začleňování průřezových témat do výuky se děje aktuálně tak, aby si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová témata výrazně formují charakter žáků a jejich postoje. Do předmětů všech ročníků jsou zařazována průběžně, dle vazby na aktuální učivo.

Téma: *Občan v demokratické společnosti* napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata k pochopení postavení člověka ve společnosti. Postoje žáků se korigují tak, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Diskutovat spolu o citlivých otázkách a hledat kompromisní řešení. Angažovat se pro práci v kolektivu a vážit si materiálních a duchovních hodnot (besedy a přednášky o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany a o pěstování zdravého životního stylu, besedy o historii města a regionu, hry zaměřené na vzájemné poznávání se a stmelování kolektivu). Žáci se také učí orientovat v masmédiích, využít je a kriticky hodnotit danou situaci a problematiku.

Velký význam má jednotný přístup všech pedagogů k chování žáků. Žáci i pedagogové si musí být vědomi, že všichni dohromady vytváří image školy, zvláště ve vztahu k veřejnosti. Problémové žáky je nutné včas monitorovat a jejich nevhodné chování řešit ve spolupráci s výchovným poradcem.

Téma: *Člověk a životní prostředí* vede k pochopení vztahu mezi přírodou a člověkem. Toto téma se začleňuje především do odborných předmětů a odborného výcviku, kde se klade důraz na uvědomění si závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření s výrobky a odpadem, na odpovědnosti člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti. Také formou rozhovorů a besed jsou žáci vedeni k uvědomění si souvislosti různých činností člověka s životním prostředím.

Téma: *Člověk a svět práce* - především motivačními metodami se v žácích formuje dobrý vztah ke zvolenému oboru. Učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu dalším sebevzděláváním a učí je řešit problémové situace. Ve třetím ročníku jsou procvičovány dovednosti, které mohou žákům pomoci při hledání zaměstnání - sepsání žádosti o místo, sepsání životopisu, vyhledávání nabídek, nácvik rozhovorů a další. Jsou zařazovány exkurze do domovů pro seniory, hospiců, agentur domácí péče apod.

Realizace tématu: *Informační a komunikační technologie* spočívá ve zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívat v průběhu vzdělávání i při řešení úkolů v rámci profese, na kterou se připravují a v běžném životě.

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dokáže získané poznatky využít, v čem se zlepšil a v čem ještě chybje. Učitel nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být primárně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky. Musí se soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Při hodnocení průběžném i celkovém uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. V žádném případě nesmí hodnocení vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Hodnotíme ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných vědomostí, kvalitu a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, samostatnost a iniciativu.

V předmětech praktického zaměření se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita a samostatnost. Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků při reprezentování školy, výsledky žáků při soutěžích, apod.

Výstupy pro hodnocení a klasifikaci výsledků vzdělávání a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými způsoby testování znalostí (písemné, ústní, praktické, pohybové),
- analýzou výsledků činnosti žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli, podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Při hodnocení žáků je kladen důraz na:

- kombinaci různých klasifikačních metod (známkování, slovní hodnocení),
- informativní, motivační a výchovnou funkci hodnocení,
- individuální přístup k žákům a následnou pomoc,
- sebezpůsobování a sebehodnocení, kolektivní hodnocení,
- průběžnou pedagogickou diagnostiku a objektivizaci hodnocení.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází z platných právních a ostatních předpisů - zákonů, prováděcích vládních nařízení, vyhlášek a norem, a je neoddelitelnou součástí teoretického vyučování i odborného výcviku. S požadavky vybranými z těchto předpisů, které se vztahují k výkonu konkrétních činností v teoretickém i praktickém vyučování, s rizikovými faktory, ale i se zdravotnickými předpisy a protipožární ochranou jsou žáci seznamováni vždy na začátku každého školního roku a toto proškolení stvrzují svým podpisem. Dále pak je proškolení prováděno nejméně jedenkrát týdně, a to vždy při zahájení odborného výcviku podle druhu prací, které budou žáci v následujících třech dnech odborného výcviku vykonávat.

2.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., a vyhláškou MŠMT č. 73/2005 o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Celý ŠVP Pečovatelské služby byl zpracován tak, aby svou náročností, pojetím a obsahem odpovídal vzdělávání žáků se SVP. Vzdělávání navazuje na RVP ZV - přílohu upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a přihlíží ke specifickým vzdělávacím potřebám těchto žáků.

Cíl vzdělávání žáků se SVP zůstává zachován, rozsah učiva je přizpůsoben s ohledem na schopnosti žáků. Pro každého žáka volíme vhodné metody vzdělávání a upravené formy ověřování osvojeného učiva. Výuka těchto žáků směřuje k tomu, aby si i přes svůj handicap osvojili potřebné občanské, klíčové i odborné kompetence.

Podporu a pomoc žákům se SVP, pedagogům i rodičům žáků poskytuje školní poradenské pracoviště, ve kterém působí výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů.

Práce se žáky se sociálním znevýhodněním spočívá především v jejich motivaci a podpoře ve studiu a ve volbě vhodného výchovného postupu. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem.

Postup školy při vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP. Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem školy.

- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením ve spolupráci s výchovným poradcem,
- IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení,
- s IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka,

- zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu, ostatní zúčastnění IVP podepíší,
- poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje, v případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka,
- školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu,
- pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka,
- stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání škol,

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením).

Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času,
- obtížné rozlišování podstatného a podružného,
- neschopnost pracovat s abstrakcí,
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou,
- problémy s technikou učení,
- problémy s porozuměním významu slov,
- krátkodobá paměť, snížená představivost,

- nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Podpůrná opatření 3. - 5. stupně jsou žákům na základě vyšetření určena školskými poradenskými zařízeními (PPP a SPC), která také poskytnou konkrétní doporučení pro práci ve škole.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- metody výuky (pedagogické postupy),
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, o respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování,
- nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovému pojmu a dovednostem,
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání.

Hodnocení žáka se SVP

- využívání různých forem hodnocení žáka nebo jejich kombinace,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se SVP

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s danými potřebami žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlení vyučujícím způsobů hodnocení žáka s možnostmi úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde žák může být úspěšný,
- pomoc v případě dlouhodobé nemoci,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu,
- nedostatky neporovnávat s ostatními,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- výchovný poradce,
- školní metodik prevence,
- třídní učitel.

Při péči o žáky se SVP spolupracuje škola s následujícími institucemi a organizacemi:

- Pedagogicko-psychologická poradna olomouckého kraje, pracoviště Prostějov,
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s mentálním postižením v Prostějově,
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s vadami řeči Olomouc, pobočka Prostějov,
- Speciálně pedagogické centrum pro žáky s vadou zraku v Olomouci.

Vzdělávání žáků nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu

činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup v tom smyslu, že učitelé respektují osobnostní i zdravotní zvláštnosti těchto žáků. Jak pro všechny, tak zvláště pro tyto žáky a jejich rodiče je důležité, aby pro ně bylo prostředí školy přátelské a „neohrožující“, otevřené pro všestrannou komunikaci. Těmto žákům je třeba vytvořit prostor pro jejich maximální rozvoj a poskytnout jim dostatek stimulů, aby se ve škole nenudili a naplno využili svůj potenciál.

2.3 Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu

Charakteristika školy

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola poskytuje vzdělání žákům všech věkových kategorií. Na třech odloučených pracovištích jsou umístěny: Mateřská škola speciální, Základní škola praktická, Základní škola speciální, Praktická škola dvouletá, Školní jídelna, družina a internát.

Snaha o komplexnost vzdělávání mentálně postižených žáků vedla k otevření odborného učiliště, a to od školního roku 1993/94. Nejprve byl zřízen obor Kuchařské práce a následně učební obor Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - provozní práce a pečovatelské práce.

Materiální podmínky

Teoretické vyučování probíhá v hlavní budově školy. Teoretické předměty se vyučují v moderně vybavených učebnách s běžnou didaktickou technikou (tabule, televizor, video). K názornosti výuky využívají učitelé knihovnu bohatě vybavenou odbornou literaturou, videozáznamy a DVD. Výuka informačních a komunikačních technologií probíhá v odborné učebně s kapacitou pro 15 žáků. Každý žák má k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a s připojením na internet. Pro potřeby tělesné výchovy slouží tělocvična dobře vybavená bezpečným náradím a náčiním. Součástí školního nádvoří je venkovní hřiště. V budově je zřízena také prostorná cvičná kuchyně, která slouží k výuce přípravy pokrmů. Stravování žáků je zajištěno v nově zrekonstruované školní jídelně v ulici Tetín 3, kde je zároveň umístěn i internát školy. Všechny prostory školy odpovídají platným bezpečnostním a hygienickým vyhláškám a jejich dodržování je pravidelně kontrolováno.

Personální podmínky

Všechny předměty oboru Pečovatelské služby vyučují učitelé s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedná se o pedagogy s dlouholetou pedagogickou i odbornou praxí. Vzhledem k tomu, že vyučujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, mají všichni učitelé vzdělání v oboru Speciální pedagogika.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Aktivní komunikace s rodiči je jednou z hlavních priorit školy. O průběhu vzdělávání svých dětí jsou informováni pravidelně na třídních schůzkách a individuálních konzultacích s jednotlivými vyučujícími, popř. s vedením školy.

Prostřednictvím internetových stránek školy - www.sezampv.cz se mohou obeznámit s obsahem plánů výuky jednotlivých ročníků. Najdou zde i seznam školních akcí a soutěží, které se uskuteční v daném školním roce a fotogalerii školy. Uvědomujeme si, že spoluúčast rodičů na procesu vzdělávání jejich dětí je pro realizaci školního vzdělávacího programu velmi důležitá. Proto klademe na kvalitní vzájemnou komunikaci velký důraz.

Odborný výcvik probíhá na odloučených pracovištích, proto se klade velký důraz i na vzájemnou komunikaci se smluvními partnery, aby byla zajištěna kvalitní výuka odborného výcviku na těchto pracovištích.

Školská rada

Chod školy a kvalitu výuky nepřímo ovlivňuje školská rada, která byla na naší škole ustavena v roce 2006 na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon). Školská rada zasedá dle potřeby nejméně dvakrát ročně a o své činnosti informuje žáky a jejich zákonné zástupce a zřizovatele školy prostřednictvím webových stránek školy.

Dlouhodobé projekty

V roce 2005 se škola zapojila do projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky s názvem Centra integrované podpory, jehož cílem je doposud nepraktikovaná forma týmové spolupráce a sblížení speciálních a běžných škol a jejich společné participace na optimálním vzdělávání žáků s postižením.

3 Učební plán

Vyučovací předměty	Počet vyučovacích hodin týdně			
	1.	2.	3.	celkem
A. Všeobecně vzdělávací				
Český jazyk	0	1	1	2
Estetická výchova	1	0	0	1
Občanská výchova	1	1	1	3
Matematika	1	1	1	3
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3
Tělesná výchova	2	2	2	6
Celkem	6	6	6	18
B. Odborné vzdělávání				
Pečovatelství	2	2	2	6
Technologie	2	2	2	6
Epidemiologie a hygiena	1	1	0	2
Zdravověda	1	1	1	3
Psychologie	0	0	1	1
Celkem	6	6	6	18
C. Odborný výcvik	18	21	21	60
Celkem	18	21	21	60
Celkem vyučovacích hodin týdně	30	33	33	96

Poznámky:

Vyučování je organizováno tak, že v jednom týdnu mají žáci dva dny teoretického vyučování a tři dny odborného výcviku. Na odborný výcvik jsou žáci rozděleni do skupin, zejména s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické požadavky podle platných předpisů. Počet žáků na jednoho učitele odborného výcviku je stanoven vládním nařízením.

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP

Kód a název RVP: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Název ŠVP: Pečovatelské služby

RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet týdenních vyuč. hodin	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyuč. hodin celkem	Využití disponibilních hodin
Všeobecné vzdělávací předměty				
Český jazyk	2	Český jazyk	0 - 1 - 1	0
Občanský vzdělávací základ	3	Občanská výchova	1 - 1 - 1	0
Matematické vzdělávání	3	Matematika	1 - 1 - 1	0
Estetické vzdělávání	1	Estetická výchova	1 - 0 - 0	0
Vzdělávání pro zdraví	3	Tělesná výchova	2 - 2 - 2	3
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3	Informační a komunikační technologie	1 - 1 - 1	0
Odborný výcvik				
		Odborný výcvik	18 - 21 - 21	4
Pečovatelství	35			0
Úklidové práce	4			0
Praní a žehlení prádla a oděvů	4			1
Příprava pokrmů	8			3
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	5			
Odborné vzdělávací předměty				
		Pečovatelství	2 - 2 - 2	6
		Technologie	2 - 2 - 2	6
		Epidemiologie a hygiena	1 - 1 - 0	2
		Zdravověda	1 - 1 - 1	3
		Psychologie	0 - 0 - 1	1
Disponibilní hodiny	25			
Celkem dle RVP:	96			
Celkem:	96		96	25

Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32
Turisticko - sportovní kurz	1	1	1
Časová rezerva (exkurze, výchovně vzdělávací akce)	7	7	5
Závěrečná zkouška	-	-	2
Celkem	40	40	40

4 Učební osnovy

4.1 Český jazyk

Počet hodin celkem:	1. ročník - 0 hodin
	2. ročník - 32 hodin
	3. ročník - 32 hodin

Cíl předmětu – cílem předmětu je rozvíjení jazykově správného vyjadřování, v písemném i ústním projevu, dále rozvíjení komunikačních dovedností, obohacování slovní zásoby, využívání jazykových návyků v mimoškolních činnostech a rozvíjení čtenářské gramotnosti. K dosažení těchto cílů přispívá i estetické vzdělávání, prohlubuje jazykové znalosti a kultivuje jazykový projev žáků.

Charakteristika učiva - učivo zahrnuje zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, komunikační a slohovou výchovu, práci s textem, zdokonalování čtení s porozuměním a získávání informací z dostupných pramenů. Důraz je kladen na praktické využívání získaných vědomostí v ostatních vyučovacích předmětech, ale i v praxi.

Metody a formy výuky - při výuce je používána metoda výkladu, besedy, rozhovoru, dramatizace, stimulace k samostatnému projevu, využívání multimediálních prostředků, samostatná práce, vyhledávání informací. Forma výuky je individuální i skupinová. Při výuce se využívají čítanky, literární texty, CD, DVD, videokazety, odborná literatura, časopisy apod. Dle možností žáci během školního roku navštěvují filmová a divadelní představení, výchovné koncerty, výstavy apod.

Způsob hodnocení žáků - klasifikace žáků se řídí platným klasifikačním řádem. Vyučující vychází z celkového přístupu žáka k vyučování a plnění studijních povinností. Hodnotí komunikativní dovednosti a písemný projev žáka slovně či známkou.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení: žáci se učí pracovat s textem, vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence řešení problémů: vzdělávání vede žáky k tomu, aby byli schopni porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému samostatně nebo s vedením jiných lidí, navrhnout způsob řešení.

Komunikativní kompetence: žáci se učí vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání, formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty, pracovní a jiné písemnosti (žádosti, formuláře, strukturovaný životopis aj.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence. vzdělávání v českém jazyce žáky vede k adekvátním reakcím na hodnocení svého vystupování ze strany jiných lidí, k přijímání rad a kritiky, k ověřování získaných poznatků, k odpovědnému plnění úkolů a přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Člověk a svět práce: žáci si zdokonalují verbální komunikaci při jednáních, písemné vyjadřování při úřední korespondenci, vyhledávání a využívání informací pro praktický život.

Mezipředmětové vztahy: Informační a komunikační technologie.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat spisovný jazyk a obecnou češtinu, - zdokonalovat si znalosti českého pravopisu, - uplatňovat znalosti českého pravopisu v písemném projevu, - v písemném i mluveném projevu využívat poznatků z tvarosloví, 	<p>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - národní jazyk a jeho útvary – spisovný jazyk, zásady správné výslovnosti, obecná čeština, nářečí, - zdokonalování českého pravopisu (tvrdé, měkké a obojetné souhlásky, vyjmenovaná slova, psaní slabik – bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mne, psaní předložek s / z, - obohacování slovní zásoby a tvoření slov – odvozování, skládání zkracování. 	14
<ul style="list-style-type: none"> - umět se vhodně prezentovat, - vyjadřovat své postoje neutrální, pozitivní i negativní, - vyjadřovat se správně, věcně a srozumitelně, - být schopen sestavit a přednést krátký projev – prostě sdělovací, administrativní a odborný, 	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační situace, komunikační strategie – pozdrav, uvítání, oslovení, rozloučení, omluva, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, vyjádření svých postojů neutrálních, pozitivních a negativních, blahopřání, vyjádření soustrasti, prezentace svých schopností, - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné, jejich hlavní znaky, postupy a prostředky - vyprávění, popis osoby, věci, vyplňování formulářů. 	8
<ul style="list-style-type: none"> - umět zjišťovat jednoduché potřebné informace z dostupných informačních zdrojů, - rozumět obsahu textu, - vědět, kde je místní knihovna a co v ní může najít, 	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací – práce s internetem, orientace v jízdnicích řádech, příručkách, telefonních seznamech a dle mapy, - knihovna a její služby, 	7

	<ul style="list-style-type: none"> - práce s časopisy a novinami – jejich výběr, odborné časopisy – získávání informací z textu, - techniky čtení, orientace v textu, jeho rozbor. 	
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalovat si verbální projev při jednáních, - zdokonalovat si písemný projev při úřední korespondenci, - vyhledávat a využívat informace pro praktický život. 	<p>4. Průřezové téma: Člověk a svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce – sestavování žádosti o zaměstnání, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, nácvik konkrétních situací, - práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí. 	3

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v evropských a světových jazycích, - v písemném projevu uplatňovat znalosti českého pravopisu, - používat adekvátní slovní zásobu i příslušnou odbornou terminologii, 	<p>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropské a světové jazyky, - zdokonalování pravopisu (pravopis koncovek podstatných jmen a přídavných jmen, velká písmena ve jménech a názvech), - rozvíjení slovní zásoby ve vztahu k příslušnému oboru vzdělání, - jazyková kultura – zdokonalování komunikace. 	11
<ul style="list-style-type: none"> - být schopen sestavit a přednést krátký prostě sdělovací, prakticky odborný projev, - upravit graficky a formálně písemné projevy, 	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy prostě sdělovací administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky (osobní dopis, osnova, životopis, inzerát a odpověď na něj, vyplňování formulářů, výpisky), - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů. 	12
<ul style="list-style-type: none"> - zjišťovat potřebné informace z dostupných informačních zdrojů, - rozumět obsahu textu, - umět využívat místní knihovny, informační střediska atd. 	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání informací z textu - návody, odborná literatura, internet, - zdokonalování techniky čtení, orientace v textu, jeho rozbor, četba oblíbené literatury. 	9

4.2 Estetická výchova

Počet hodin celkem: 1. ročník – 32 hodin
2. ročník - 0 hodin
3. ročník - 0 hodin

Cíl předmětu - cílem estetického vzdělávání je působit na citovou stránku a vůli žáků, vést je k ochraně kulturních a materiálních hodnot. Na základě vybraných literárních děl směřovat k vytváření čtenářských dovedností, aby žáci získali přehled o kulturním dění v regionu. Doplnovat dosavadní znalosti a zaměřovat se na jejich využívání v praktickém životě. Estetická výchova prohlubuje jazykové znalosti a kultivuje jazykový projev žáků a tím zasahuje do všech vyučovacích předmětů.

Charakteristika učiva - učivo zahrnuje práci s literárním textem různých druhů a žánrů. Seznamuje žáky s kulturními institucemi v ČR a regionu, s principy a normami kulturního chování, kulturou bydlení a odívání.

Metody a formy výuky - při výuce je používána metoda výkladu, rozhovoru, besedy, didaktické hry, praktické ukázky, práce s textem. Forma výuky je individuální i skupinová. Dle možností žáci během školního roku navštěvují kulturní akce v regionu, výstavy a přehlídky týkající se výtvarného umění, odívání, bydlení apod.

Způsob hodnocení žáků - hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu žáka k danému předmětu, k úrovni jeho vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení: žáci se učí pracovat s textem, umět vyhledávat informace, využívat různé informační zdroje.

Komunikativní kompetence: žáci zdokonalují své vyjadřování a vystupování, v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci se seznamují s hodnotami místní, národní, evropské i světové kultury.

Občan v demokratické společnosti: žáci se učí jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení konfliktů.

Mezipředmětové vztahy: Informační a komunikační technologie, Pečovatelství, Psychologie

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů, - brát literaturu jako zdroj poučení, - umět se orientovat v literárním textu a určit hlavní myšlenku, - charakterizovat děj a postavy z literatury, - číst s porozuměním literární text, 	<p>1. Práce s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech české a světové literatury, - čtení naukových a uměleckých textů, - reprodukce přečteného textu, - vyhledávání hlavní myšlenky z textu, - charakteristika děje a jednajících postav, - tiché čtení s porozuměním. 	15
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v kulturní nabídce v místě školy a bydliště, - orientovat se v nabídce kulturních institucí v ČR, - umět používat vhodnou formu chování v dané situaci v běžném životě, - orientovat se v estetickém cítění a vkusu, - zvládat společenská pravidla při stolování, - vážit si kulturních hodnot, 	<p>2. Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní instituce v ČR a v regionu, - společenská kultura, principy a normy kulturního chování v různých situacích společenského a soukromého styku – v dopravních prostředcích, na veřejných prostranstvích, na úřadě, v obchodě, v divadle, v restauraci, na společenských setkáních atp., - kultura bydlení a odívání – společenské požadavky na kulturu bydlení, kulturu těla, oblékání a životní styl, - kultura stolování, úprava stolu a pokrmu, základy servírování, základní pravidla stolování, - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě, - ochrana a využívání kulturních hodnot. 	15
<ul style="list-style-type: none"> - jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, - adekvátně zvládat konfliktní situace. 	<p>3. Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů. 	2

4.3 Matematika

Počet hodin celkem: 1. ročník - 32 hodin
2. ročník - 32 hodin
3. ročník - 32 hodin

Cíl předmětu - cílem matematického vzdělávání je poskytnout žákům základní matematické vědomosti a dovednosti, rozvíjet rozumové schopnosti, logické myšlení, naučit je využívat poznatky v odborné praxi a v praktickém životě a získat pozitivní postoj k matematickému vzdělávání.

Charakteristika učiva - matematické učivo plní funkci všeobecně vzdělávací, ale i průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Zahrnuje operace s reálnými čísly, výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic, funkce a planimetrii.

Metody a formy výuky - při výuce je používána metoda výkladu, vysvětlování, demonstrace. Forma výuky je samostatná i skupinová práce. Jsou používány didaktické pomůcky, práce s kalkulátorem i PC.

Způsob hodnocení žáků - hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu k matematickému vzdělávání, k aktivitě, úrovni matematických vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení: žáci získávají pozitivní vztah k učení, učí se vyhledávat a zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů: žáci se učí porozumět úkolu, získat informace k řešení problému, volit způsoby vhodné pro plnění jednotlivých úkolů, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů.

Matematické kompetence: žáci se učí používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy apod.). Učí se provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Člověk a svět práce: matematika přispívá k zdokonalování práce s informacemi, jejich vyhodnocování a využívání.

Mezipředmětové vztahy: Informační a komunikační technologie, Odborný výcvik.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly, - používat různé zápisy racionálního čísla, - provádět aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly, - zaokrouhlovat desetinné číslo, - převádět a porovnávat jednotky délky, hmotnosti, obsahu, objemu a času, - umět aplikovat získané vědomosti v praxi, 	<p>1. Operace s reálnými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená a celá čísla (čísla, číslice, číselná osa, - zaokrouhlování přirozených čísel, - početní operace s přirozenými čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení, slovní úlohy se zaměřením na praxi, používání kalkulátoru...), - zlomky (pojem zlomku, výpočet celku, základní vlastnosti zlomku, slovní úlohy), - desetinná čísla (pojem desetinného čísla, porovnávání desetinných čísel), - početní operace s desetinnými čísly, - kladná a záporná čísla, - jednotky měření a jejich převádění (jednotky délky, hmotnosti, obsahu, objemu času), - řešení praktických a problémových úloh se zaměřením na praxi. 	22
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojovat základní rovinné obrazce z daných prvků, - využívat znalosti výpočtů obvodu a obsahu v praxi. 	<p>2. Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování základních rovinných obrazců (konstrukce, výpočty obvodu a obsahu), - praktické příklady s využitím znalosti výpočtů obvodu a obsahu rovinných obrazců. 	10

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládat základní početní operace s přirozenými a desetinnými čísly, - převádět a porovnávat jednotky délky, hmotnosti, obsahu, objemu a času, - řešit praktické úkoly s využitím procentového počtu, - znázorňovat reálné číslo na číselné ose, - určovat druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru, 	<p>1. Operace s reálnými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování základních početních operací s přirozenými a desetinnými čísly, - opakování jednotek měření a jejich převádění, - procentový počet - základ, procento a procentová část, jednoduché úrokování (vklady, dluhy ...) - kladná a záporná čísla – číselná osa, praktické příklady - mocniny a odmocniny přirozených čísel (použití kalkulátoru). 	22
<ul style="list-style-type: none"> - určovat obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice, - využívat znalosti výpočtů obvodu a obsahu kruhu v praxi. 	<p>2. Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice a kruh (vlastnosti, konstrukce, obvod, obsah), - vzájemná poloha přímky a kružnice, - praktické příklady s využitím znalosti výpočtů obvodu a obsahu kruhu. 	10

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovat hodnotu výrazu, - upravovat jednoduché výrazy, - řešit jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé, - řešit jednoduché slovní úlohy pomocí rovnic, 	<p>1. Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazy a jejich úpravy - číselné výrazy, - výrazy s proměnnou, - dosazování čísel do výrazů s proměnnou, úpravy výrazů, - řešení jednoduchých lineárních rovnic o jedné neznámé, - řešení jednoduchých slovních úloh pomocí rovnic, zaměřených na praxi. 	12
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat přímou a nepřímou úměrnost a co pro ně platí, - řešit jednoduché úlohy úměrou, - posuzovat kdy funkce roste nebo klesá, 	<p>2. Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímá a nepřímá úměrnost, - úměra, - slovní úlohy řešené úměrou. 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlovat a používat data vyjádřená v grafech, diagramech a tabulkách, 	<p>3. Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem grafu, čtení grafu, - pojem diagramu, jeho druhy, čtení diagramů, - tabulky. 	4
<ul style="list-style-type: none"> - určit vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin, - rozlišovat základní tělesa, - určovat povrch a objem krychle, kvádrů a válců, - umět aplikovat získané vědomosti na praxi. 	<p>4. Výpočet povrchů a objemů těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní povrchové a metrické vlastnosti v prostoru – vzájemná poloha bodu a roviny, přímky a roviny, dvou rovin, - základní geometrická tělesa, jejich vlastnosti – krychle, kvádr, válec, - výpočty povrchu a objemu těles, - řešení jednoduchých příkladů zaměřených na praxi. 	10

4.4 Občanská výchova

Počet hodin celkem: 1. ročník - 32 hodin
2. ročník - 32 hodin
3. ročník - 32 hodin

Cíl předmětu – cílem předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ku vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat, učí se využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě a získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a využívat je.

Charakteristika učiva - v učivu jsou vysvětleny pojmy z oblasti života v demokratické společnosti. Důraz se klade na přípravu pro praktický život. Učivo má výrazně výchovný charakter. V poznatkové oblasti vede k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, k porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade a také k získání potřebných klíčových kompetencí. Učivo směřuje k rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých kompetencí, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

Metody a formy výuky - při výuce jsou používány metody výkladu, instruktáže, inscenační nebo metody řízeného rozhovoru. Formy výuky jsou individuální, samostatná i skupinová práce. Používají se didaktické pomůcky, naučné a instruktážní filmy, prezentace. Dle možností jsou v průběhu školního roku uskutečňovány exkurze. Při výuce se používají odborné dokumenty, ze kterých se žáci učí vyhledávat a srovnávat informace.

Způsob hodnocení žáků - klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Přihlíží se k aktivitě žáka při výuce a k jeho celkovému přístupu k danému předmětu.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence: žáci se učí používat odbornou terminologii, srozumitelně formulovat své myšlenky, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat.

Personální kompetence: žáci by měli být připraveni k tomu, aby byli schopni kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce, přijímat radu a kritiku od druhých lidí, dále se vzdělávat, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj, rozhodovat a plánovat svůj život a pracovní kariéru podle svých schopností.

Odborné kompetence: žáci by měli být schopni uplatňovat získané dovednosti v osobním životě, mít přehled o nových zákonech, nařízeních vlády a vyhláškách v mezích svých možností a životních potřeb.

Sociální kompetence: žáci by měli přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, učit se spolupracovat v kolektivu a vážit si práce druhých, stát se součástí fungující společnosti. Žáci by se měli naučit předcházet konfliktům, řešit konfliktní situace, které se mohou vyskytnout. Přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat.

Člověk a svět práce: žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, za význam vzdělání pro život a jsou motivováni k aktivnímu a úspěšnému životu.

Člověk a životní prostředí: žáci se učí zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z masových médií, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) nebo jiné skupině, - aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích, uvést příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot, - znát, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti, 	<p>1. Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská společnost a společenské skupiny, - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě, 	6
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v pojmech sociální nerovnost a chudoba, 	<ul style="list-style-type: none"> - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - sestavit rozpočet jednotlivce a domácnosti, rozlišit pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje, navrhnout způsoby, jak využít volné finanční prostředky, - umět vybrat nejvýhodnější úvěrový produkt, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočet jednotlivce a domácnosti, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech vysvětlit, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin, 	<ul style="list-style-type: none"> - rasy, národy a národnosti, většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití, - migrace v současném světě, migranti, azylanti, 	6

<ul style="list-style-type: none"> - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvést příklady porušování rovnosti mužů a žen, 	<ul style="list-style-type: none"> - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - popsat specifika některých náboženství, - umět vysvětlit, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty nebo náboženská nesnášenlivost. 	<ul style="list-style-type: none"> - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus. 	5

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech, vědět, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena, - vysvětlit, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky, 	<p>2. Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí, - svobodný přístup k informacím, média, funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení, 	4
<ul style="list-style-type: none"> - uvést, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu občan povinnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát nejvýznamnější české politické strany, vysvětlit, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit, - vědět podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran, 	<ul style="list-style-type: none"> - politika, politické strany, volby, právo volit, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - uvést příklady extremismu, vysvětlit proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné, - uvést konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti, 	<ul style="list-style-type: none"> - politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie, - v konkrétních příkladech ze života rozlišit pozitivní jednání od špatného, nedemokratického jednání, 	<ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití, - základní hodnoty a principy demokracie. 	4

<ul style="list-style-type: none"> - popsat, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství, - znát, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, 	<p>3. Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy, - soustava soudů v ČR, právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové), 	4
<ul style="list-style-type: none"> - znát, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - umět reklamovat koupené zboží nebo služby, - umět zjistit z textu smlouvy jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva a jaké jsou důsledky neznalosti smlouvy, a to včetně jejich všeobecných podmínek, - na příkladu vysvětlit, jak uplatňovat práva spotřebitele, 	<ul style="list-style-type: none"> - právo a mravní odpovědnost v běžném životě, vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu, práva spotřebitele, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, umět v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému, 	<ul style="list-style-type: none"> - manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí, - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech, kriminalita páchaná mladistvými, 	4
<ul style="list-style-type: none"> - popsat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...). 	<ul style="list-style-type: none"> - trestní právo, trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud). 	4

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovit cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlit, jak se cena liší podle zákazníků, místa, období... - umět rozpoznat běžné cenové triky a klamavé nabídky, 	<p>4. Člověk a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, stanovení ceny), 	4
<ul style="list-style-type: none"> - umět vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti, - popsat, co má obsahovat pracovní smlouva, - umět vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech, 	<ul style="list-style-type: none"> - hledání zaměstnání, služby úřadů práce, - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace, - vznik, změna a ukončení pracovního poměru, - povinnosti a práva zaměstnanců a zaměstnavatele, - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět si zřídit peněžní účet sledovat pohyb peněz na svém účtu, používat nejběžnější platební nástroje, směniti si peníze za použití kursovní lístku, - vysvětlit podstatu inflace a její důsledky a uvést příklady jak se důsledkům inflace bránit, - umět zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho vhodné, 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk (v tuzemské a zahraniční měně), - inflace, - služby peněžních ústavů, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám, - vysvětlit, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění, - umět vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci, 	<ul style="list-style-type: none"> - mzda časová a úkolová, - daně, daňové přiznání, - pojištění (sociální, zdravotní a komerční), - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům. 	6

<ul style="list-style-type: none"> - umět najít ČR na mapě, - podle mapy popsat její polohu a vyjmenovat sousední státy, - uvést příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých, - dokázat popsat státní symboly, 	<p>5. Česká republika, Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - současný svět - bohaté a chudé země, ohniska napětí v soudobém světě, - ČR a její sousedé, - české státní a národní symboly, 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vědět, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům, 	<ul style="list-style-type: none"> - ČR a evropská integrace, 	2
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech popsat, čemu se říká globalizace, uvést hlavní problémy dnešního světa, 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace, globální problémy, 	2
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem. 	<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě. 	2

4.5 Tělesná výchova

Počet hodin celkem: 1. ročník – 64 hodin
2. ročník – 64 hodin
3. ročník – 64 hodin

Cíl předmětu – cílem předmětu je vybavit žáky dovednostmi a znalostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví a bezpečnost. Vést žáky k tomu, aby se vyznali v tom, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, jednostranné činnosti, pozitivní emoce, harmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem, proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k lidské sexualitě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vážili si svého zdraví a cílevědomě je chránili, rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- pojímali zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života,
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- zařazovali zdravé stravovací návyky a pravidelné provádění pohybových aktivit do denního režimu a pociťovali radost a uspokojení z provádění tělesné činnosti,
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- jednali odpovědně a podle zásad fair play,
- pochopili, že pohybové aktivity jsou jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů.

Charakteristika učiva

V tělesné výchově jsou žáci vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kompenzování negativních vlivů způsobu života. Součástí tělesné výchovy jsou i činnosti se společenským významem jako například tanec, společensky významné sporty a další pohybové aktivity, pomáhající kultivovat tělesný projev a pomáhající se zapojit do kolektivu. Učivo by mělo působit na vnitřní motivaci žáků a pomocí přiměřených prostředků je všestranně pohybově i morálně rozvíjet. Tematický celek Péče o zdraví se prolíná s předmětem Zdravověda.

Zdravotní tělesná výchova bude zařazována v případě žáka s oslabením.

Metody a formy výuky

Formy a metody tělesné výchovy vycházejí z tělesných a celkových schopností žáků a také z materiálních a prostorových možností školy. Tělesná cvičení se uskutečňují dle ročního období v tělocvičně nebo na hřišti formou individuální i skupinovou. Výuka plavání probíhá formou pravidelné činnosti. Lyžařský výcvik se organizuje zpravidla formou kurzu, případně formou soustředěné výuky v blízkosti školy. Turistika a pobyt v přírodě se organizuje v rámci sportovně-turistického kurzu. Při cvičení jsou používány metody rozhovoru, instruktáže, didaktické hry a aktivizační metody.

Způsob hodnocení žáků

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Přihlíží se k aktivitě žáka při výuce a k jeho celkovému přístupu k danému předmětu.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence: žáci se učí používat sportovní a zdravotně-vědnou terminologii, vyjadřovat se vhodně vzhledem ke společnosti, prostředí a situaci, v níž se vyskytují, a přiměřeně komunikovat v emočně vypjatých situacích.

Personální kompetence: žáci posilují své morálně volní vlastnosti, zvyšují svou fyzickou i psychickou odolnost, získávají sebevědomí a objevují své fyzické i psychické hranice.

Sociální kompetence: žáci jsou vedeni ke schopnosti spolupracovat s ostatními, učí se rozvíjet sociální vazby ve společnosti, učí se pracovat v týmu, respektovat pokyny nadřízených a rozvíjí organizační schopnosti.

Člověk a životní prostředí: žáci si vytvářejí vztah k přírodě, životnímu prostředí a učí se chápat vztahy mezi zdravím člověka a stavem životního prostředí. Jsou vedeni k šetrnému zacházení s materiálními a energetickými zdroji a ke zodpovědnému chování ve svém okolí.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí, - vysvětlit stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“, - umět posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvést, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky, - objasnit důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlit, jak aktivně chránit své zdraví, 	<p>1. Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující zdraví (životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, závislosti), - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví, 	10
<ul style="list-style-type: none"> - být schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy, - dokázat rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost, - volit sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti a dovede je udržovat a ošetřovat, - uplatňovat zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech, - ovládat kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, - uplatňovat osvojené způsoby relaxace, - umět připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem, - být schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy, - být schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádět jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky, - umět využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné 	<p>2. Tělesná výchova teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, - výstroj, výzbroj, údržba, - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, - zásady chování a jednání v různém prostředí, - regenerace, kompenzace, relaxace, <p>tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj., <p>gymnastika a tance</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie, kotouly, přemety stranou, přeskoky, šplh, - cvičení s hudbou, - základní společenské tance (polka, valčík, diskotance), <p>atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí, <p>pohybové hry</p>	54

<p>zdatnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady jednání fair play, rozlišovat nespportovní jednání, - uvést zásady ekologického a bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky, - zvládat pohyb v terénu, 	<ul style="list-style-type: none"> - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce), - sportovní, základy pravidel hry, košíková, odbíjená, kopaná, <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné zvládnutí pádu, - základy sebeobrany, <p>plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeden plavecký způsob, - určená vzdálenost libovolným plaveckým způsobem, - základy techniky bruslení, - turistika a pohyb v přírodě, - orientace v terénu. 	
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení, - být schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit, - vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení. 	<p>3. Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, - cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě, - kontraindikované pohybové aktivity. 	

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, jak aktivně chránit své zdraví i zdraví druhých, - umět posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvést, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky, - orientovat se ve vztazích mezi partnery, - umět poskytnout základní první pomoc při náhlém poškození zdraví, 	<p>1. Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu, - partnerské vztahy, lidská sexualita, - prevence úrazů, nemocí a rizik - první pomoc -úrazy a náhlé zdravotní příhody, poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život, 	10
<ul style="list-style-type: none"> - znát odbornou terminologii, - umět uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách, - dokázat vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybové činnosti, - uplatňovat zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech, - umět uplatňovat zásady sportovního tréninku, - ovládat základní herní činnosti jednotlivce a participovat se na týmovém herním výkonu družstva, - dodržovat zásady jednání fair play, rozlišovat nesportovní jednání, - znát běžné sportovní hry, - uvést zásady ekologického a bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky a pohybu v horách v létě i v zimě, dovede se pohybovat a orientovat v terénu, - zvládat bezpečný pobyt ve vodě, 	<p>2. Tělesná výchova teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborná terminologie, - pravidla her, závodů a soutěží, - rozhodování, - zdroje informací, <p>tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj.(jako součást všech tematických celků) - cvičení s náčiním - švihadla, míče, obruče - cvičení na nářadí - lavičky, žebřiny, kladina, - překážková dráha, <p>sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - florbal, vybíjená, stolní tenis, squash, bowling, softball, <p>sportovní gymnastika a tance</p> <ul style="list-style-type: none"> - přeskoky - roznožka, skrčka, - taneční kroky, <p>lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového a běžeckého lyžování, - pravidla bezpečnosti, pobyt na horách, 	54

	<p>plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalení plavecké techniky, - nácvik plaveckých stylů, - zvyšování plavecké vytrvalosti, <p>turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik práce s busolou a mapou, - turistické značení, - příprava ohniště. 	
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení, - být schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit, - vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení. 	<p>3. Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, - cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě, - kontraindikované pohybové aktivity. 	

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí, - popsat úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel, 	<p>1. Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.), - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace), 	10
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní pravidla běžných sportů, - znát základní pravidla silničního provozu, - znát zásady bezpečného chování při střelbě a zacházení se zbraní, - znát pravidla bezpečného pohybu na veřejných sportovištích, - umět se bezpečně pohybovat po veřejných komunikacích. 	<p>2. Tělesná výchova</p> <p>teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla her, závodů a soutěží, olympionismus, - pravidla silničního provozu, <p>tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. (jako součást všech tematických celků), <p>atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - hod míčkem, granátem, - běh terénem, - skok do dálky, <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilování, přetahy, - seznámení s úpolovými sporty, úpolové hry, - základy sebeobrany, <p>střelba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné střelby, - seznámení s používáním vzduchovky, střelba na terč, <p>sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - tenis, stolní tenis, squash, bowling, softball, <p>cyklistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování v silničním provozu. 	54

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení, - být schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit, - vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení. 	<p>3. Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, - cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě, - kontraindikované pohybové aktivity. 	
---	---	--

4.6 Technologie

Počet hodin celkem: 1. ročník – 64 hodin
2. ročník – 64 hodin
3. ročník – 64 hodin

Cíl předmětu:

Cílem obsahového okruhu Úklidové práce je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti o technologických postupech používaných při provádění úklidu v sociálních, ubytovacích a jiných zařízeních, v kancelářích, veřejných prostorách nebo v domácnostech. Obsahový okruh Příprava pokrmů poskytuje žákům vědomosti o přípravě pokrmů, opracování surovin, jejich skladování apod. Žáci by měli získat vědomosti o racionální výživě člověka a o léčebném stravování. V obsahovém okruhu Šití a opravy prádla a bytových doplňků by měli žáci získat vědomosti o základních textilních materiálech, šicích potřebách a technologických postupech při šití a opravách prádla. Cílem obsahového okruhu Praní a žehlení prádla je poskytnout žákům vědomosti o technologických postupech při praní a žehlení prádla.

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje práci s technickým a provozním zařízením a stroji, se kterými se ve svém oboru žáci setkávají a které budou obsluhovat. Vede je k osvojení bezpečných pracovních postupů, k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany, k ekonomickému a ekologickému chování.

Metody a formy výuky:

Při výuce se uplatňuje výklad, předvádění, ukázka, práce s odbornou literaturou. Používají se obrazové materiály, schémata, filmy a názorné pomůcky. Využívají se příklady z praxe a zkušenosti z odborného výcviku. Součástí je skupinová, samostatná i hromadná forma výuky. Žáci se účastní exkurzí do různých provozů.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem školy. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu žáka k danému předmětu, k úrovni jeho vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikační kompetence: žáci by měli být schopni dle svých možností a schopností zformulovat písemně i ústně svoje myšlenky, umět se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence: žáci jsou vedeni k práci v týmu, respektovat práci jiných lidí a vážit si vlastní práce, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytvoření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům.

Odborné kompetence: žáci se učí teoreticky zvládat technologické postupy a technické vybavení, získávají znalosti základních právních předpisů týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci.

Člověk a svět práce: žáci získávají základní profesní představu, orientují se z hlediska svých profesních předpokladů a cílů.

Člověk a životní prostředí: žáci se učí zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky, měli by chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví.

Mezipředmětové vztahy: Zdravověda a Epidemiologie a hygiena

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát ustanovení týkající se bezpečnosti práce, - umět použít vhodné ochranné pomůcky a pracovní oděv, - znát druhy úklidu, - rozdělit úklidové pomůcky, vědět, jak je použít a ošetřit, - mít přehled o úklidových prostředcích, - charakterizovat způsob použití a zásady práce s chemickými a čistícími prostředky, vědět, jak se skladují a evidují, - umět popsat technologické postupy ručního úklidu, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod - seznámení žáků s učivem 1. ročníku. 2. Úklidové práce <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci, - pracovní oděv a ochranné pomůcky, - hlavní zásady provádění úklidu, - druhy úklidu, rozvrh úklidových prací, organizace práce, - úklidové pomůcky - použití, ošetření, skladování a evidence úklidových pomůcek, - úklidové prostředky - rozdělení vlastností, způsob použití, - zásady práce s chemickými čistícími prostředky, - skladování a evidence úklidových prostředků, - ruční úklid - mytí podlah, mytí a dezinfekce hygienických zařízení. 	15
<ul style="list-style-type: none"> - znát zásady bezpečnosti práce, hygienické požadavky při práci a organizaci práce, - umět popsat prádelny a sběrný prádla, - rozumět organizaci v prádelně včetně jejich jednotlivých úseků, - mít přehled o pracích prostředcích, znát jednotlivé druhy a jejich použití, - vědět k čemu se používají ztužovací, apretační a dezinfekční prostředky při praní, - znát technologický postup ručního praní prádla, - vědět, co je prací proces a jací činitelé jej ovlivňují, - ovládat technologické podmínky žehlení a postupy při žehlení rovného prádla, 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Praní a žehlení prádla a oděvů <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost, hygiena a organizace práce v prádelně - specifické požadavky na práci, v prádelnách, - vybavení prádelen a sběren prádla, - organizace prádelny – příjem prádla, praní prádla, žehlení prádla, výdej prádla, třídění prádla, - prací prostředky - mýdla, saponáty, prostředky k dezinfekci prádla, - ztužovací prostředky - přírodní a syntetické škroby, - apretační prostředky, - ruční praní prádla, 	15

	<ul style="list-style-type: none"> - činitelé ovlivňující úspěšný výsledek praní, - složení nečistot, - žehlení prádla - druhy žehliček, ruční žehlení, technologické podmínky žehlení, žehlení rovného prádla. 	
<ul style="list-style-type: none"> - vědět, jak se dělí kuchyňský provoz, - znát vybavení kuchyně, - ovládat bezpečnost, hygienu a organizaci práce v kuchyňském provozu, - seznámit se s významem výživy, zásadami správné výživy, pravidly hygieny, - klást důraz na dodržování stravovacího a pitného režimu, - rozeznat potraviny rostlinného a živočišného původu, - umět vyjmenovat základní živiny, - vědět do jakého data se mají spotřebovat potraviny, - znát jaké faktory se podílí na kažení potravin, - vysvětlit správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů, - umět teoreticky zvládnout základní tepelné úpravy, 	<p>4. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení kuchyňského provozu - výrobní část, odbytová část, skladovací část, - vybavení kuchyňského provozu nábytkem, stroji, pomůckami a zařízením, - stolní inventář - údržba inventáře a kuchyňských strojů, - bezpečnost, hygiena a organizace práce v kuchyňském provozu, - výživa člověka - význam výživy, racionální výživa, fyziologie výživy, proces trávení, zásady správné výživy, dietní stravování, pravidla hygieny výživy, - stravovací a pitný režim, - potraviny - rozdělení potravin podle původu, základní a přídatné živiny, biologická a energetická hodnota potravin, způsob zjišťování kvality potravin, záruční lhůty a délka trvanlivosti, - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů, - základní tepelné úpravy. 	19

<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v provozu šicí dílny, - dodržovat bezpečnost práce, - vědět, jaké šicí pomůcky se používají k ručnímu šití, - znát druhy stehů a jejich použití, - částečně se orientovat v drobné přípravě, - umět teoreticky popsat jednotlivé úkony při opravě prádla. 	<p>5. Šití a opravy prádla a bytových doplňků</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika provozu, - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, - pomůcky k šití - druhy a vlastnosti nití, druhy stuh a tkanic, druhy zapínadel, druhy jehel, - ruční šití - druhy ručních stehů a technika (pomocné, spojovací, ozdobné, skryté), - pracovní postupy při opravě oděvů - přišívání knoflíků, háčků, oček, tkanic, látání, záplatování, zažehlovací aplikace, lemování..... 	<p>15</p>
--	--	-----------

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, - pracovat ekologicky a hospodárně, - umět připravit dezinfekční roztoky a vhodně je použít, - mít přehled o jednotlivých technologiích úklidu, - správně zacházet s likvidací odpadů, 	<p>1. Úklidové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezinfekce při úklidových pracích - příprava dezinfekčních roztoků, způsoby dezinfekce, - technologické postupy jednotlivých druhů úklidu – mytí oken, skel, zrcadel, péče o stěny, mytí a čištění dveří, údržba a čištění nábytku, údržba a čištění koberců a textilních podlahových krytin, likvidace odpadů, 	15
<ul style="list-style-type: none"> - znát jednotlivé technologické postupy při praní prádla, - vědět jaké jsou druhy praček, - umět rozlišit praní různých druhů prádla, - dodržovat bezpečnost práce při jednotlivých úkonech, - dodržovat bezpečnost práce při žehlení, - znát průběh manipulace s čistým prádlem, 	<p>2. Praní a žehlení prádla a oděvů</p> <ul style="list-style-type: none"> - technologické postupy praní prádla, - příjem a třídění prádla, - symboly pro ošetřování textilních výrobků, - strojové praní a sušení prádla - druhy praček, praní různých druhů prádla, sušení prádla pomocí sušiček, - strojové žehlení prádla, - bezpečnost práce při žehlení, - žehlení tvarovaného prádla, - manipulace s čistým prádlem – skládání a ukládání prádla, - způsoby balení prádla, - expedice prádla. 	15
<ul style="list-style-type: none"> - umět rozlišit a charakterizovat potraviny z hlediska druhů a technologického využití, - umět správně technologicky opracovat a zpracovat potraviny, - umět použít jednotlivé technologické postupy při přípravě vybraných druhů pokrmů - polévky, bezmasé pokrmy, přílohy, saláty, omáčky, moučníky, 	<p>3. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotlivé skupiny potravin - maso, mléko a mléčné výrobky, zelenina a ovoce, brambory, luštěniny, těstoviny, vejce, nápoje, - technologické opracování a zpracování potravin, - technologie přípravy základních druhů pokrmů – polévky, bezmasé pokrmy, 	19

	přílohy, saláty, omáčky, moučníky.	
<ul style="list-style-type: none"> - umět rozeznat jednotlivé materiály, vědět, co se z nich zhotovuje, znát jaké vlastnosti mají textilie vyrobené z těchto materiálů, - znát zásady bezpečnosti práce při šití na šicím stroji, - umět vysvětlit princip strojového šití a postup práce na šicím stroji, - znát základní pracovní postupy při opravě ložního prádla a oděvů. 	<p>4. Šití a opravy prádla a bytových doplňků</p> <ul style="list-style-type: none"> - textilní materiály - bavlna, len, ovčí vlna, hedvábí, - šicí stroj - model základního šicího stroje, obsluha a údržba, zásady bezpečnosti práce, strojové šití, - základní pracovní postupy při opravě pracovních oděvů, - jednoduché opravy ložního prádla. 	15

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, - ovládat bezpečné pracovní postupy při používání úklidových strojů a přístrojů, - dokázat zorganizovat práci při provádění domácího úklidu, 	<p>1. Úklidové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - úklidové stroje – obsluha a údržba úklidových strojů, bezpečné postupy při práci se stroji, - úklid v domácnosti - organizace úklidu, ukládání šatů a prádla, péče o záclony, bytový textil, květiny. 	16
<ul style="list-style-type: none"> - vědět jaké prostředky a za jakým účelem se používají k namáčení prádla a změkčení vody, - znát k čemu slouží bělicí prostředky a vhodně je umět použít, - znát význam dezinfekce prádla a možné způsoby dezinfekce, - vědět čím a jak se čistí jednotlivé typy skvrn, 	<p>2. Praní a žehlení prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitelé ovlivňující úspěšný výsledek praní, složení nečistoty, - prostředky k namáčení prádla a ke změkčování vody, - bělení a dezinfekce prádla – podstata a význam bělení, - čištění skvrn – podle původu, podle druhu textilií. 	16
<ul style="list-style-type: none"> - umět použít jednotlivé technologické postupy při přípravě vybraných druhů dietních pokrmů, - vědět jakou formu obsluhy použít při určitých druzích stolování, - umět hygienicky a bezpečně likvidovat odpady, 	<p>3. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava dietní stravy – dle dietního systému, - podávání jídel – základní pravidla obsluhy, - likvidace odpadů. 	16
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat technologické postupy šití bytových doplňků, 	<p>4. Šití a opravy prádla a bytových doplňků</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní postupy při zhotovování jednoduchých výrobků (chňapky, polštáře, záclony, prostěradla...). 	16

4.7 Zdravověda

Počet hodin celkem: 1. ročník – 32 hodin
2. ročník – 32 hodin
3. ročník - 32 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je vybavit žáky základními vědomostmi o stavbě a funkci lidského organismu, aby znali činitele ovlivňující zdraví a věděli jak se vyvarovat zdravotních rizik, aby měli přehled o základních druzích onemocnění a možnostech jejich prevence, uměli poskytnout nezbytnou první pomoc, osvojili si základy potřebné při péči o dítě a o seniory a uměli aplikovat získané poznatky v praxi.

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje vědomosti o stavbě lidského těla a dějích v něm potřebné pro péči o zdraví a pro zdravý životní styl. Seznamuje žáky s faktory ohrožujícími zdraví a se zásadami prevence onemocnění a úrazů. Žáci se učí poskytovat základní první pomoc a racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení. Osvojují si také vědomosti a dovednosti potřebné pro péči o dítě a péči o seniory.

Metody a formy výuky:

Při výuce je používán výklad, instruktáž, demonstrační výklad, rozhovor, didaktické hry a aktivizující metody. Do výuky je zahrnuta práce s odbornou literaturou. Využívá se obrazový materiál, schéma, film. Součástí výuky jsou cvičení a besedy na vybraná témata. Forma výuky je hromadná, samostatná i skupinová.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem školy. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu žáka k danému předmětu, k úrovni jeho vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení: žáci získávají pozitivní vztah ke vzdělávání se v oblasti zdravého způsobu života, učí se pracovat s odborným textem, vyhledávat a zpracovávat informace, umět je interpretovat, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky.

Komunikační kompetence: žáci se orientují dle svých možností v odborné terminologii, zpracovávají přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, získávají návyky slušného chování a profesního vystupování.

Personální a sociální kompetence: žáci se učí pracovat a jednat s více lidmi, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, učí se předcházet problémům a přiměřenou formou je řešit.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci se učí chápat význam životního prostředí pro člověka a udržovat ho, uznávat hodnoty života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své zdraví, osvojují si zdravý životní styl a základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.

Mezipředmětové vztahy: Tělesná výchova, Epidemiologie a hygiena, Pečovatelství.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák by měl: <ul style="list-style-type: none"> - umět vysvětlit pojem anatomie a fyziologie, 	1. Úvod a základní pojmy <ul style="list-style-type: none"> - předmět zdravotvěda - anatomie a fyziologie. 	1
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v jednotlivých soustavách, - znát funkci lidského organismu jako celku, 	2. Základy anatomie a fyziologie <ul style="list-style-type: none"> - stavební jednotky – buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismus, 	2
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve stavbě lidské kostry a její funkci, 	<ul style="list-style-type: none"> - kosterní soustava – stavba lidské kostry, spojení kostí, 	2
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní skupiny svalů a jejich funkce, 	<ul style="list-style-type: none"> - svalová soustava – stavba a základní skupiny svalů, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - vědět jak obíhá krev v těle, jakými cévami, - znát stavbu a funkci srdce, 	<ul style="list-style-type: none"> - oběhová soustava – krev, srdce, cévy, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát stavbu dýchací soustavy, - znát stavbu a funkci plic a přenos dýchacích plynů, 	<ul style="list-style-type: none"> - dýchací soustava – horní a dolní dýchací cesty, plíce, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát stavbu a funkci dýchací soustavy, - vědět jakou funkci mají játra a slinivka břišní při trávení, 	<ul style="list-style-type: none"> - trávicí soustava – stavba a funkce trávicí soustavy, trávicí žlázy, trávení a vstřebávání, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí, vědět kde se v těle nacházejí, jaké hormony produkují a k čemu jsou důležité, 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava žláz s vnitřní sekrecí – stavba a funkce žláz s vnitřní sekrecí 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát stavbu a funkci močové soustavy, - vědět jak předcházet poškození ledvin, 	<ul style="list-style-type: none"> - vylučovací soustava – stavba a funkce močové soustavy, prevence poškození ledvin, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - umět popsat mužskou a ženskou pohlavní soustavu a jejich funkci, 	<ul style="list-style-type: none"> - pohlavní soustava – ženská a mužská pohlavní soustava, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní stavbu a funkci nervové soustavy, - umět vyjmenovat jednotlivé oddíly mozku a jeho důležitá centra, 	<ul style="list-style-type: none"> - nervová soustava – mozek, mícha a nervy, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - umět popsat oko, ucho a jejich fci, - znát základní chutě, - umět popsat stavbu kůže - vědět, jak se chránit před slunečním zářením. 	<ul style="list-style-type: none"> - smyslová soustava – zrak, sluch, chuť, čich, - kůže. 	3

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák by měl: <ul style="list-style-type: none"> - vědět jaký je cíl první pomoci, - umět vysvětlit postup při poskytování PP, - vědět, která poranění vyžadují okamžitou pomoc, - vědět jak jednotlivým poraněním předcházet, 	1. Zásady první pomoci a jednání v krizových situacích <ul style="list-style-type: none"> - zásady PP, důležitá telefonní čísla, 	2
<ul style="list-style-type: none"> - umět poskytnout první pomoc při povrchových poraněních - umět poskytnout první pomoc při uvíznutí cizího tělesa v dýchacích cestách, oku, uch apod., 	<ul style="list-style-type: none"> - poranění a jejich ošetření – krvácení, cizí těleso v ráně, oku, uchu, dýchacích cestách, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět poskytnout první pomoc při zlomeninách, vykloubení, podvrtnutí, 	<ul style="list-style-type: none"> - poranění kostí a kloubů – zlomeniny, vykloubení, podvrtnutí – první pomoc, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět poskytnout první pomoc při popáleninách, poleptání, omrzlinách a úpalu, 	<ul style="list-style-type: none"> - popálení, poleptání, omrzliny, úpal – rozsah, stupně, ošetření, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět zajistit základní životní funkce při ohrožení zdraví a života, 	<ul style="list-style-type: none"> - stavy ohrožující život – bezvědomí, krvácení, šok, mdloby, 	5
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat základy resuscitace, 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady resuscitace – srdeční masáž, umělé dýchání, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - ovládal základní léčebné polohy, 	<ul style="list-style-type: none"> - základní polohy, 	2
<ul style="list-style-type: none"> - umět se orientovat při hromadných neštěstích, 	<ul style="list-style-type: none"> - hromadná neštěstí – dopravní havárie, požár, živelné katastrofy, 	3
<ul style="list-style-type: none"> - znát doporučený obsah příruční lékárny. 	<ul style="list-style-type: none"> - příruční lékárna – umístění, vybavení. 	2

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát činitele ovlivňující lidské zdraví, - umět se vyvarovat zdravotních rizik působících na lidské zdraví, - znát jaká jsou současná zabezpečení v nemoci, - orientovat se v právech pacientů, 	<p>1. Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující zdraví, - drogové a jiné závislosti, - poruchy příjmu potravy – bulimie, anorexie, - pohlavní život, pohlavní nemoci, antikoncepce, - zabezpečení v nemoci, - práva pacientů. 	8
<ul style="list-style-type: none"> - získat vědomosti o jednotlivých věkových obdobích dítěte , - naučit se pečovat o novorozence, batole, dítě předškolní a dítě mladšího školního věku, - znát způsoby podpory motorického, psychického, řečového a sociálního rozvoje dítěte, - znát nejčastější dětské nemoci a úrazy, vědět jak jim předcházet, 	<p>2. Péče o dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - oplodnění, těhotenství, porod, - jednotlivá vývojová období dítěte – tělesný a psychický vývoj, - péče o novorozence a batole, - péče o dítě předškolního a mladšího školního věku, - požadavky na prostředí, hygienu a výživu dítěte, - denní režim a jeho dodržování, - význam hry, - způsoby podpory motorického, psychického, řečového a sociálního rozvoje dítěte (ukázky cvičení, práce s knížkou, nácvik říkadel, práce s hračkou, kreslení aj.), - nejčastější dětské nemoci, - úrazy u dětí a jejich prevence. 	12
<ul style="list-style-type: none"> - znát podle jakých hledisek rozlišujeme hranici stáří, - uvědomovat si jaké změny probíhají ve stáří, - znát nejčastější choroby, které se projevují ve stáří. 	<p>3. Stárnutí a stáří</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem stáří, změny ve stáří (vzhledu, smyslového vnímání, psychické změny ve stáří), - nejčastější choroby ve stáří (srdce, cév, dýchacího, zažívacího a pohybového ústrojí, choroby ledvin a močových cest), výživa ve stáří. 	12

4.8 Epidemiologie a hygiena

Počet hodin celkem: 1. ročník – 32 hodin
2. ročník – 32 hodin
3. ročník - 0 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými požadavky na dodržování hygienických předpisů a prevenci přenosných onemocnění. Je kladen důraz na to, aby žáci dovedli chránit sebe i nejbližší okolí před infekčními onemocněními a osvojili si hygienické zásady a předpisy uplatňované ve zdravotnických, sociálních a jiných zařízeních, aby přistupovali aktivně k ochraně životního prostředí.

Charakteristika učiva:

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci získali základní znalosti o poslání a činnosti hygienické služby, znali způsoby a prostředky prevence nejčastějších infekčních onemocnění a věděli, jak mohou v osobním životě i v zaměstnání přispívat k vytváření zdravého životního prostředí a ochraně zdraví.

Metody a formy výuky:

Při výuce je používána metoda výkladu, besedy, rozhovoru. Učivo je vhodně aplikováno v návaznosti na zdravotvědu, technologii a odborný výcvik. Jsou využívány zkušenosti z běžného života, informace z médií. Do výuky je zahrnuta práce s odbornou literaturou. Využívá se obrazový materiál, propagační materiál, schémata, filmy. Součástí výuky jsou cvičení, besedy s odborníky a exkurze. Forma výuky je hromadná, samostatná i skupinová.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem školy. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu žáka k danému předmětu, k úrovni jeho vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení: žáci získávají pozitivní vztah ke vzdělávání se v oblasti zdravého životního prostředí a ochraně zdraví. Učí se pracovat s odborným textem, vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si poznámky.

Komunikační kompetence: žáci se orientují dle svých možností v odborné terminologii, zpracovávají přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata. Učí se souvisle vyjadřovat, zdůvodňovat a vysvětlovat danou problematiku.

Personální a sociální kompetence: žáci se učí pracovat a jednat s více lidmi, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, učí se předcházet problémům a přiměřenou formou je řešit.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci se učí uznávat hodnoty života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Člověk a životní prostředí: žáci si osvojují základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.

Mezipředmětové vztahy: Zdravověda, Technologie, Odborný výcvik, Pečovatelství

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět vysvětlit pojem epidemiologie a hygiena, - chápat podstatu životního prostředí, - vědět, jaké jsou základní prvky životního prostředí, - chápat, proč společnost reguluje požadavky na kvalitu života a pracovní prostředí, 	<p>1. Úvod a základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlení pojmů epidemiologie a hygiena, - životní prostředí a zdraví člověka, - preventivní zaměření hygieny a epidemiologie, - poslání a činnost hygienické služby. 	4
<ul style="list-style-type: none"> - vědět, co jsou mikrobi, jejich rozdělení a stavbu, - vědět, jaké zákonitosti má šíření infekční nemoci, - umět popsat vývoj infekčního onemocnění, - umět vysvětlit, co je ojedinělý výskyt infekčního onemocnění, epidemie a pandemie, - vědět jakými způsoby se šíří infekční onemocnění, 	<p>2. Základy všeobecné epidemiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poznatky z morfologie a fyziologie mikrobů, - patogenní a nepatogenní mikrobi, - všeobecné poznatky o infekčních onemocněních (vznik, průběh, imunita, vývoj infekčního onemocnění), - vztah mezi infekčním onemocněním jedince a kolektivu, řetěz šíření nákazy. 	8
<ul style="list-style-type: none"> - popsat způsob šíření nemocí vzdušnou cestou a nejčastější nákazy, - znát jakým způsobem se šíří nákaza zaživačím traktem a vyjmenovat nejčastější onemocnění, - vědět co jsou ranné nákazy, - umět vyjmenovat hlavní pohlavní choroby a jak se před nimi chránit, - umět vysvětlit přenos infekce hmyzem a zvířaty, - vědět jaké jsou zdroje infekce ve zdravotnických zařízeních, - znát opatření při vzniku infekční nemoci, - vědět co je dezinfekce a sterilizace, - znát význam očkování. 	<p>3. Infekční nemoci a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejčastější vzdušné nákazy, - nejčastější alimentární nákazy, - ranné nákazy, - nejčastější pohlavní nákazy, - onemocnění přenosná hmyzem a zvířaty, - nozokomiální nákazy, - prevence infekčních onemocnění, - dezinfekce, sterilizace, dezinfekce, deratizace, - očkování a jeho význam. 	20

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět jakými otázkami se zabývá hygiena, - vědět, jaké jsou hlavní problémy, kterými se zabývá komunální hygiena, - vyjmenovat hlavní složky vzduchu, - popsat zdroje znečištění ovzduší, - popsat, ze kterých zdrojů se získává pitná voda a jaké jsou na ni kladeny hygienické požadavky, - popsat význam půdy pro život člověka, - vědět jak se třídí odpady v sociálních zařízeních, - vědět jaký je význam světla a jaké zdroje světla rozeznáváme, - vědět co je hluk a jak vzniká, - popsat vliv hluku na zdraví člověka, 	<p>4. Hygiena – komunální hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvětví komunální hygieny, - ovzduší (složení, tlak vzduchu, zdroje znečištění, vliv čistoty ovzduší na zdraví), - voda (druhy dle použití, zdroje pitné vody, ochrany vodních zdrojů), - půda (význam, zdroje znečištění, ochrana), - odpady, jejich likvidace - světlo (přirozené a umělé, zdroje světla, vliv na zdraví), - hluk (zdroje, působení na člověka, ochrana proti hluku), 	14
<ul style="list-style-type: none"> - vědět čím je určena nezávadnost bytu, - umět vyjmenovat zásady členění bytu, - orientovat se v druzích vytápění bytu, - znát jakými způsoby se provádí větrání bytu, 	<p>5. Hygiena bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygienické požadavky na byt (členění bytu, zdravotní podmínky), - větrání, - vytápění, 	4
<ul style="list-style-type: none"> - vědět co dává potrava organismu, - vyjmenovat základní složky potravy, - znát základní požadavky na stravování vybraných skupin osob, - určit jaké onemocnění z potravin může vzniknout, 	<p>6. Hygiena výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> - složky potravy, - hlavní zásady správné výživy, - požadavky na stravování vybraných skupin osob (dětí a kojenců, těhotných, starých osob, nemocných), - onemocnění z potravin. 	7

<ul style="list-style-type: none"> - vědět jakou ochranu pracovníků před infekčním onemocněním zajišťují zaměstnavatelé ve zdravotnických a sociálních zařízeních, - znát možná riziková pracoviště - vědět jaké zásady osobní hygieny by měl dodržovat pracovník ve zdravotnických a sociálních zařízeních, - orientovat se v možných nemocech z povolání, - vyjmenovat hlavní zásady správné životosprávy. 	<p>7. Hygiena ve zdravotnických a sociálních zařízeních</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání, - riziková pracoviště, - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance na úseku prevence onemocnění, - osobní hygiena, - nemoci z povolání - zásady správné životosprávy. 	7
---	--	---

4.9 Odborný výcvik

Počet hodin celkem: 1. ročník – 576 hodin
2. ročník – 672 hodin
3. ročník – 672 hodin

Cíl předmětu

Cílem předmětu je příprava žáků na profesní vykonávání základních prací dle profilu absolventa. Je důležité vytvořit dovednosti, které zahrnují celou škálu pracovních činností při péči o klienta, na úseku kuchyňského provozu, provozu prádelny, úklidových prací, šití a oprav prádla.

Charakteristika učiva

Základem výuky v odborném výcviku je osvojení praktických dovedností a odborných znalostí. Žák se učí dodržování bezpečnosti práce, hygienických požadavků na jednotlivých provozech, a přijímá odpovědnost za plnění daných úkolů a kvalitu vykonané práce.

Metody a formy výuky

Jako metod výuky se používá výklad, instruktáž, demonstrační výklad, nácvik s žákem, praktická cvičení, laboratorní práce. Forma výuky je individuální a skupinová. Pracovní činnosti vychází z pěti fází utváření pohybových dovedností (R. H. Davey) od plně vědomé kontroly po plnou automatizaci.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem školy. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu žáka k danému předmětu, k úrovni jeho vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikační kompetence: žáci se učí orientovat v odborných výrazech a názvech, učí se vyjadřovat jak ústně tak písemně, orientovat se v různých textech., dodržovat zásady slušného chování a profesního vystupování.

Personální kompetence: žáci se učí zapojovat do práce s jinými lidmi, mít zodpovědnost za vykonanou práci, předcházet problémům, analyzovat je a snažit se je řešit.

Odborná kompetence: žáci hodnotí výsledky svého učení a práce, řeší samostatně pracovní a mimopracovní problémy.

Sociální kompetence: žáci přijímají odpovědnost, učí se být schopni pracovat v týmu, předcházet konfliktům, plnit svěřené úkoly, mít kladný přístup k jiným lidem.

Řešení pracovních a mimopracovních problémů: žáci uplatňují při řešení pracovních a mimopracovních problémů různé metody myšlení.

Člověk a svět práce: žáci se učí orientovat v nabídce profesních vzdělávacích možností, zvažují možnosti svého pracovního uplatnění. Orientují se v zákoníku práce, v právech a povinnostech zaměstnance a zaměstnavatele.

Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k odpovědnosti za jednání a přístup k daným problémům, které by mohly nezodpovědností na pracovišti ovlivnit životní prostředí, vlastním rozhodováním řeší hospodárnost s vodou, čistícími prostředky, energií, třídění odpadů, sanitace pracoviště a obnovitelné zdroje energie a surovin.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - být seznámen s jednotlivými pracovišti, - vědět co pečovatelská činnost zahrnuje, - dodržovat legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, - znát práva klientů umět zacházet s informacemi o klientovi, - vhodným způsobem navazovat s klienty kontakt, umět s nimi komunikovat za různých situací, - pomáhat klientům při vyplňování volného času, - pečovat o lůžko klienta, o prádlo, dbát na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klienta, - používat vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, ošetřovat je a dezinfikovat - ovládat postupy při osobní hygieně klientů, úkony provádět bezpečně, zručně a ohleduplně, 	<p>1. Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s jednotlivými provozy. <p>2. Pečovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika pečovatelské činnosti, - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb, požární prevence, - práva klientů, práce s informacemi o klientovi, - komunikace s klienty (navazování kontaktu, oslovení, vedení rozhovoru) - pomoc při vyplňování volného času klientů, - stlaní lůžka, - výměna ložního prádla, - manipulace s čistým a špinavým prádlem, - péče o pomocná zařízení lůžka, - pracovní pomůcky – používání, péče o pomůcky (mytí a dezinfekce), - zajišťování osobní hygieny klientů (pomoc při mytí klientů ve vaně, pomoc při sprchování). 	309
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se BOZP, - postupovat v souladu s předpisy a pracovními postupy, - používat ochranné pracovní pomůcky, - umět vybrat vhodné úklidové prostředky a pomůcky, - dodržovat správné dávkování úklidových prostředků, - prakticky zvládat pracovní postupy ručního úklidu, - dbát na hospodárné a ekologické 	<p>3. Úklidové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika provozu, - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence, - ruční úklid – mytí a stírání podlah dle druhu, stírání prachu, mytí dveří, čištění stěn, úklid hygienických zařízení, - příprava mycích a dezinfekčních roztoků, - pomocné a dílčí úklidové práce v sociálních zařízeních dle 	43

<p>využití úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky zvládat denní, týdenní a velký úklid, 	<p>druhu úklidu (denní, týdenní, velký úklid).</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní členění kuchyně a její vybavení, - dodržovat ustanovení týkající se BOZP v kuchyni, - postupovat v souladu s předpisy a pracovními postupy, - používat pracovní pomůcky, - umět rozlišit a charakterizovat potraviny z hlediska druhu a technologického využití, - umět vysvětlit správný způsob skladování a ošetření jednotlivých druhů potravin a nápojů, - udržovat čistotu a pořádek na pracovišti, 	<p>4. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuchyňský provoz a jeho části – rozdělení, vybavení nábytkem, stroji a zařízením a dalším inventářem, - bezpečnost, hygiena a organizace práce v kuchyňském provozu, - rozlišování základních druhů potravin, poznávání jejich kvality, - skladování potravin a nápojů, manipulace s nimi, - předběžné technologické zpracování a úpravy potravin, - úprava potravin za studena a za syrova, - základní tepelné úpravy, - mytí nádobí, úklid pracoviště, 	<p>118</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se BOZP v šicí dílně, - postupovat v souladu s pracovními předpisy a postupy, - mít správné ergonomické návyky při šití (držení těla a ekonomičnost pohybu), - ovládat techniku ručního šití, - používat vhodné pracovní pomůcky, - umět šít jednotlivé druhy stehů, dírek a zapínadel podle stanovených pracovních postupů a vědět, na který výrobek je použit. 	<p>5. Šití a opravy prádla a bytových doplňků</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika provozu, bezpečnost práce v šicí dílně, - základy ručního šití – základní pomůcky pro šití a jejich použití, nácvik správného držení těla a jehly při ručním šití, - ruční šití (základní druhy stehů), - ruční šití dírek, přišívání knoflíků a tkanic, zašívání, látání. 	<p>53</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se BOZP při práci v prádelně, - dodržovat předpisy a ochranná opatření při práci s pracovními pomůckami a prostředky, 	<p>6. Praní a žehlení prádla a oděvů</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika provozu, jednotlivé úseky prádelny, vybavení nábytkem, stroji a zařízením, 	<p>53</p>

<ul style="list-style-type: none"> - umět třídít prádlo a oděvy podle druhu, textilního materiálu, barvy a stupně zašpinění, - dokázat spočítat a navázat jednotlivé dávky prádla do pračky, evidovat prádlo, - vysvětlit správné dávkování pracích prostředků, - zvolit vhodné přípravky pro praní včetně škrobu a avivážních prostředků, - umět prát prádlo ručně, - umět prádlo správně rozvěsit na šňůry, - umět prádlo připravit k žehlení a ručně je vyžehlit, 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost, hygiena a organizace práce, - třídění prádla podle druhu, barvy a textilního materiálu, dle stupně znečištění a způsobu ošetření, - počítání a vážení prádla, evidence prádla, - praní prádla – sestavování dávek prádla, příprava pomůcek a prostředků, dávkování pracích prostředků, - škrobení a apretace prádla, - ruční praní, - sušení prádla na šňůrách, - žehlení prádla – příprava prádla k žehlení - kropení prádla, - ruční žehlení prádla. 	
---	--	--

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, - ovládat postupy při osobní hygieně klientů, úkony provádět bezpečně, zručně a ohleduplně, - znát jakou péči by měl mít inkontinentní nemocný, umět ho přebalit, znát techniky při polohování, zajisti prevenci opruzenin a dekubitů, - poskytnout nezbytnou pomoc při oblékání a svlékání klientů, - vést klienty k soběstačnosti, - znát postupy při podávání jídla a nápojů klientům, 	<p>1. Pečovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb, požární prevence, - zajišťování osobní hygieny klientů (mytí nemocného na lůžku, péče o dutinu ústní, péče o vlasy ležících klientů, holení, péče o čistotu uší...), - péče o inkontinentního klienta (přebalování, prevence opruzenin a dekubitů, polohování), - pomoc při oblékání a svlékání, - aktivizace klientů, - podávání jídla a nápojů chodícím i ležícím klientům, krmení. 	405
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci, - umět mýt okna a dveře, omyvatelné plochy a stěny, - ovládat čištění a údržbu nábytku, zrcadel, osvětlovacích těles, - ovládat čištění koberců, textilní podlahové krytiny a čalouněný nábytek, - správně roztřídit a ekologicky likvidovat odpady, 	<p>2. Úklidové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence, - údržba a čištění nábytku (kovového, dřevěného, čalouněného), mytí skleněných plocha oken, údržba a čištění koberců a textilních podlahových krytin, - likvidace odpadů. 	43
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady a předpisy BOZP, - umět zvolit vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu polévek a hlavních jídel, - umět vhodně opracovat suroviny, - umět připravit pokrmy s polotovary dle návodu, - umět připravit běžné teplé a studené nápoje, - umět připravit vybrané pokrmy studené kuchyně, 	<p>3. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady a předpisy BOZP, - pomocné práce při přípravě polévek a hlavních jídel, - příprava základních skupin pokrmů – polévky, zavářky, bezmasé pokrmy, moučníky, saláty, omáčky, - příprava jídla z polotovary - příprava běžných teplých a studených nápojů, 	118

<ul style="list-style-type: none"> - umět správně a bezpečně používat stroje a zařízení při přípravě pokrmů, umět je rozebrat a vyčistit, 	<ul style="list-style-type: none"> - úprava hotového jídla před podáváním, - práce se stroji a zařízením v kuchyni, bezpečnost práce, čištění a údržba. 	
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se BOZP, - dbát předpisů a pracovních postupů, - umět pracovat se šicím strojem, - mít správné ergonomické návyky při šití (držení těla, ekonomičnost pohybu), - umět provádět drobné druhy oprav prádla na šicím stroji, - ovládat používání žehličky při šití, 	<p>4. Šití a opravy prádla a bytových doplňků</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady a předpisy BOZP, - základy strojového šití, seznámení se šicím strojem (navlékání nitě, obsluha stroje, běžná údržba, bezpečnostní přepisy), - nácvik strojového šití, dodržování zásad ekonomiky pohybů, - provádění jednoduchých oprav prádla (záplatování, zašívání), - ruční žehlení při šití, zažehlování okrajů. 	53
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady BOZP, - umět prát v pračkách a zvládat práce na pracích linkách, - umět sušit prádlo a oděvy v sušičce, - umět používat žehlící stroje, obsluhovat a udržovat je, - zvládat žehlení tvarovaného prádla, - dokázat složit, uložit, balit a expedovat prádlo. 	<p>5. Praní a žehlení prádla a oděvů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady a předpisy BOZP, - praní v pračkách, - praní prádla dle druhu (ložní, osobní, pracovní, utěrky, ručníky...), - strojové sušení prádla, - strojové žehlení prádla, - žehlení tvarovaného prádla, - skládání a ukládání prádla dle druhu, - balení a expedice prádla. 	53

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, - pod odborným dohledem provádět s klienty nácvik soběstačnosti (nácvik samostatného pohybu a prostorové orientace), - používat při péči o klienty techniky bezpečné pro své zdraví, - vědět jak zajistit nákupy a jiné servisní služby, - umět monitorovat příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče a informovat o nich nadřízeného pracovníka, - být schopen zajistit klientovi kontakt se společenským a přírodním prostředím, 	<p>1. Pečovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb, požární prevence, - pomoc klientům při chůzi, sedání, vstávání, používání pomůcek, - poskytování drobných osobních služeb klientům, provádění nákupů, - sledování zdravotního stavu a chování klientů (sledování teploty, tepu, krevního tlaku, moče a stolice), - doprovázení klientů (transport na vozíku, sanitkou na vyšetření..). 	405
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci, - postupovat v souladu s předpisy a pracovními postupy při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů, - umět pracovat s mycími stroji, - umět provést běžnou údržbu a čištění strojů, - umět vysávat a čistit koberce a čalouněný nábytek, - ovládat manipulaci s myčkou nádobí, - zvládat běžný denní úklid v domácnosti, 	<p>2. Úklidové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence, - bezpečné pracovní postupy při používání úklidových strojů, práce s vysavači, šamponovači, elektrickými mycími a leštícími stroji, myčkou nádobí aj., běžná údržba strojů, - denní úklid v domácnosti. 	43
<ul style="list-style-type: none"> - umět připravit dietní pokrmy, - umět správně používat vhodný inventář, - umět vkusně upravit stůl pro různé příležitosti, 	<p>3. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava léčebné stravy dle dietního systému, - příprava stolního inventáře, úprava stolu, 	118

<ul style="list-style-type: none"> - ovládat techniku jednoduché obsluhy, - udržovat čistotu na pracovišti, dodržovat správnou likvidaci odpadů, 	<ul style="list-style-type: none"> - technika podávání pokrmů a nápojů při jednoduché obsluze, - likvidace kuchyňských odpadů. 	
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat ustanovení týkající se BOZP, - umět zhotovit jednoduché výrobky, které se používají v domácnosti, 	<p>4. Šití a opravy prádla a bytových doplňků</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady a předpisy BOZP, - zhotovování jednoduchých výrobků (chňapky, polštářky, prostěradla, zástěry, záclony...). 	53
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat praní vysoce znečištěného prádla, - umět bělit a dezinfikovat prádlo správnými technologickými postupy, - orientovat se v odstraňování skvrn dle původu a druhu textilií. 	<p>5. Praní a žehlení prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> - praní vysoce znečištěného prádla (namáčení, předpírání, odstraňování skvrn), - bělení a dezinfekce prádla, - odstraňování skvrn podle původu a druhu textilií. 	53

4.10 Pečovatelství

Počet hodin celkem: 1. ročník – 64 hodin
2. ročník – 64 hodin
3. ročník – 64 hodin

Cíl předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti pro výkon základních služeb sociální péče, zejména pro poskytování přímé obslužné péče klientům. Žák si osvojí poznatky nezbytné pro celkovou orientaci v systému sociálních služeb v České republice, seznámí se s typy sociálních zařízení v regionu i se zajišťováním terénních služeb. Osvojí si dovednosti pro osobní kontakt se sociálním klientem a pro zajišťování osobních služeb klientům.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu tvoří vybrané učivo týkající se osobní péče o klienta v zařízení i domácnosti, učivo týkající se sociálně komunikativních dovedností, organizace a forem sociálních služeb vybraným skupinám klientů a základních informací o sociálním zabezpečení.

Metody a formy výuky

Při výuce je používán výklad, instruktáž, demonstrační výklad, rozhovor, didaktické hry a aktivizující metody. Do výuky je zahrnuta práce s odbornou literaturou. Využívá se obrazový materiál, schéma, film. Součástí výuky jsou cvičení a besedy na vybraná témata. Forma výuky je hromadná, samostatná i skupinová.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí platným klasifikačním řádem školy. Vyučující přihlíží k celkovému přístupu žáka k danému předmětu, k úrovni jeho vědomostí a dovedností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikační kompetence: žáci se učí rozvíjet sociálně komunikativní dovednosti, orientovat v odborných výrazech a názvech, učí se vyjadřovat jak ústně tak písemně, orientovat se v různých textech., dodržovat zásady slušného chování a profesního vystupování.

Personální kompetence: žáci se učí rozvíjet interpersonální dovednosti, učí se řešit problémy, posuzovat svoje reálné možnosti, pracovat v týmu.

Odborné kompetence: žáci se učí ovládat bezpečné techniky a postupy potřebné pro poskytování osobní péče klientům, vhodným způsobem s klienty komunikovat a mít přehled v systému poskytování sociálních služeb.

Sociální kompetence: žáci přijímají odpovědnost, učí se být schopni pracovat v týmu, předcházet konfliktům, plnit svěřené úkoly, mít kladný přístup k jiným lidem.

Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k odpovědnosti za jednání a přístup k daným problémům, které by mohly nezodpovědností na pracovišti ovlivnit životní prostředí, vlastním rozhodováním řeší hospodárnost s vodou, čistícími prostředky, energií, třídění odpadů, sanitace pracoviště a obnovitelné zdroje energie a surovin.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech, kdo je považován za sociálního klienta, co zahrnuje sociální péče a sociální služby, - uvést formy sociálních služeb a typy sociálních zařízení, způsob financování sociálních služeb, - vysvětlit jaká je úloha státu, orgánů místní samosprávy a nevládních subjektů v oblasti sociální péče, - znát práva sociálních klientů, - vědět jaké požadavky jsou kladeny na pracovníky sociálních služeb, zvláště pak na pečovatele, - orientovat se v dokumentaci při práci pečovatele, - objasnit kam se může občan obrátit o sociální pomoc, - charakterizovat pracovněprávní postavení, 	<p>1. Sociální služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlení základních pojmů (sociální péče, sociální služby, sociální klient...), - systém sociálních služeb, sociální služby v regionu, - právní a ekonomický rámec poskytování sociálních služeb, - práva sociálních klientů, ochrana osobních údajů klientů, - požadavky na pracovníky sociálních služeb, práce pečovatele, spolupráce s dalšími pracovníky, - etická a pracovněprávní problematika sociální péče, - dokumentace pečovatelské služby, - kvalita sociálních služeb. 	24
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, - znát povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu nebo úrazu klienta, - dodržovat při práci zásady osobní hygieny a používat při práci ochranné pracovní pomůcky, - postupovat při používání, ošetřování a dezinfekci pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy, 	<p>2. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovněprávní problematika BOZP, - bezpečnost a ochrana zdraví klientů, - bezpečnost a ochrana zdraví pracovníků sociálních služeb, - bezpečné pracovní postupy při poskytování osobní péče klientům, osobní ochranné pomůcky, - bezpečnost technických zařízení. 	6
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat principy a normy kulturního chování a vyjadřování, - řešit vhodným způsobem různé komunikativní situace, používat 	<p>3. Komunikace v sociálních službách, osobnost pracovníka sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s jednotlivcem 	15

<p>základní techniky neverbální komunikace a asertivity,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat zásady komunikace s lidmi smyslově a tělesně znevýhodněnými, mentálně postiženými a malými dětmi, - užívat základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu a sebehodnocení a pro zvládnání náročných životních situací i pro rozvoj vlastní osobnosti, - objasnit zásady duševní hygieny a uvést příklady relaxačních technik a metod, 	<p>(navazování kontaktu, oslovení) a se skupinou,</p> <ul style="list-style-type: none"> - alternativní komunikace, zásady asertivity, - zvládnání nepříjemného nebo apatického klienta, - specifika komunikace s lidmi smyslově a tělesně znevýhodněnými, osobami s mentálním postižením, s dětmi, - formování osobnosti pečovatele (seberegulace, sebehodnocení, týmová práce), - rizika pomáhajících profesí, syndrom vyhoření, zásady duševní hygieny. 	
<ul style="list-style-type: none"> - umět popsat lůžko pro nemocného, jeho úpravu a péči o ně, - zná jak chránit sebe i klienta proti nákazám, umět pečovat vhodným způsobem o pomůcky se kterými přichází klient do styku, - ovládat postupy při péči o osobní hygienu klienta včetně oblékání. 	<p>4. Přímá obslužná péče o klienty</p> <ul style="list-style-type: none"> - lůžko, jeho umístění, vybavení a doplňky, - úprava lůžka, výměna ložního prádla s ležícím klientem, - prevence nákaz, péče o pomůcky, - péče o osobní hygienu klientů, pomoc při mytí chodícího klienta, koupání, péče o kůži, dutinu ústní, vlasy, nehty, uši, holení, - pomoc při oblékání a svlékání. 	19

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládat postupy o osobní hygienu imobilního klienta včetně péče o inkontinenci a prádlo, - znát význam výživy u nemocných, ovládat postupy při podávání stravy klientům, - umět rozeznávat příznaky změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytování péče, - vědět jak se s klientem provádí nácvik soběstačnosti, samostatného pohybu, prostorové orientace, - orientovat se v základních druzích léků, jejich uchovávání, době účinnosti..., - znát účinky tepla a chladu na organismus člověka, co je léčebná rehabilitace, - vědět jaké jsou postupy při ošetřování dlouhodobě nemocných, - vědět jak jednat s nemocným v terminálním stadiu, jak o něj pečovat, co zajistit po úmrtí klienta, jak uklidit lůžko a pomůcky, - vědět jak rovnoměrně rozdělit celodenní činnosti u klientů, jak vyplnit jejich volný čas. 	<p>1. Přímá obslužná péče o klienty</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o osobní hygienu nepohyblivého klienta a klienta v domácnosti (mytí na lůžku, celková koupel na lůžku, mytí vlasů na lůžku), - péče o osobní a ložní prádlo, - hygienické vyprazdňování, - opruzeniny, proleženiny, jejich ošetření a prevence, - inkontinence, péče o ni, - polohování nemocných klientů, - podávání stravy a nápojů, dietní systém, léčebný účinek diety, podávání jídla mobilním a imobilním klientům, pomoc při jídle, krmení, - posuzování zdravotního stavu, měření teploty, hmotnosti, tepu, krevního tlaku, sledování celkového vzhledu klienta, změn v jeho životním režimu a návycích, zájmu o okolí, - pohybová aktivizace, nácvik sedu, vstávání, stoje, pomoc při chůzi, používání pomůcek, nácvik sebeobsluhy, - léky, základní formy léků, balení a označení léků, uložení a uchování léků, možné způsoby zneužívání léků, podávání léků, - aplikace tepla a chladu, léčebná rehabilitace, - zvláštnosti při ošetřování dlouhodobě nemocných, klientů, - péče o umírajícího a zemřelého, příznaky umírání, smrt, péče o mrtvé tělo, úklid lůžka a pomůcek, - denní režim klientů. 	64

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat vhodné postupy a techniky v péči o domácnost klienta, - umět používat běžné domácí přístroje a provádět jejich údržbu, - vědět jak zajistit servisní a jiné služby klientům, jak jim pomoci v krizové situaci, - umět zajistit, připravit a podat stravu, - posoudit vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska bezpečnosti klienta, doporučit prostředky pro zvýšení bezpečnosti, 	<p>1. Péče o domácnost klienta</p> <ul style="list-style-type: none"> - specifika péče v domácím prostředí, příklady služeb poskytovaných klientům v domácím prostředí, - úklid v domácnosti, péče o prádlo a oděvy, - doručování, příprava a podávání stravy, - nákupy a obstarávání servisních a jiných služeb. 	20
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit odlišnosti v péči o děti, mladistvé, dospělé a seniory, - ovládá postupy u osob se zdravotním znevýhodněním, - dokázat uvést projevy závislosti a jiné sociálně patologické jevy, se kterými se může u klientů setkat, 	<p>2. Sociální péče a služby vybraným skupinám klientů</p> <ul style="list-style-type: none"> - seniorům, rodinám s dětmi, dětem a mladistvým ve složité životní situaci, osobám zdravotně znevýhodněným, osobám závislým.... 	20
<ul style="list-style-type: none"> - vědět co zahrnuje pojistné na sociální zabezpečení a kdo je plátcem pojistného, - orientovat se, které dávky se vyplácejí prostřednictvím státní sociální podpory, - znát působnost České správy sociálního zabezpečení. 	<p>3. Sociální zabezpečení občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální pojištění, účel druhy, plátcí pojištění, - státní sociální podpora, její charakter, příklady dávek, způsob uplatnění nároku, - Česká správa sociálního zabezpečení, její vznik, působnost, funkce a úkoly. 	24

4.11 Psychologie

Počet hodin celkem: 1. ročník – 0 hodin
2. ročník – 0 hodin
3. ročník – 32 hodin

Cíl předmětu – cílem předmětu je naučit žáky využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, při řešení problémů v mezilidských vztazích v osobním i profesním životě. Vést žáky k snazšímu pochopení sebe sama i motivů jednání druhých a k rozvoji vlastní osobnosti.

Charakteristika učiva – obsah učiva tvoří vybraná témata z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, pedagogické psychologie, sociální psychologie a psychologie v sociální péči, zejména s ohledem na specifika pečovatelské činnosti. Využívá se znalostí z předmětů Zdravověda, Občanská výchova a Pečovatelství.

Metody a formy výuky - při výuce jsou používány metody výkladu, rozhovoru se žáky k vybraným problémům a příklady z praxe. Zejména je pak třeba poskytnout žákům vlastní prožitky a zážitky pomocí diskusí, praktických cvičení, testů, dotazníků, her, relaxačních a psychoterapeutických metod. Formy výuky jsou individuální, samostatná i skupinová práce. Používají se didaktické pomůcky, naučné a instruktážní filmy, prezentace, myšlenkové mapy.

Způsob hodnocení žáků - klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Přihlíží se k aktivitě žáka při výuce a k jeho celkovému přístupu k danému předmětu.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence: žáci se učí používat odbornou terminologii, srozumitelně formulovat své myšlenky, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat. Učí se řešit vzniklé konflikty a konfliktům předcházet.

Personální kompetence: žáci by měli být připraveni k tomu, aby byli schopni kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce, přijímat radu a kritiku od druhých lidí, dále se vzdělávat, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj, rozhodovat a plánovat svůj život a pracovní kariéru podle svých schopností.

Odborné kompetence: žáci by měli být schopni uplatňovat získané vědomosti a dovednosti v osobním i profesním životě. Uvědomovat si jak se mění a formuje lidská psychika v průběhu života a být schopni aplikovat základní postupy při řešení různých situací a zadaných úkolů.

Sociální kompetence: žáci by měli přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, učit se spolupracovat v kolektivu a vážit si práce druhých, stát se součástí fungující společnosti. Žáci by se měli naučit předcházet konfliktům, řešit konfliktní situace, které se mohou vyskytnout. Přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat.

Člověk a svět práce: žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, za význam vzdělání pro život a jsou motivováni k aktivnímu a úspěšnému životu.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět co zkoumá psychologie, jaké má uplatnění v lidské společnosti, - umět rozdělit psychologické disciplíny, - znát základní metody používané v psychologii, 	<p>1. Úvod do psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět zkoumání psychologie, - přehled psychologických disciplín, - přehled psychologických metod. 	3
<ul style="list-style-type: none"> - určit čím je tvořen obsah lidské psychiky, - znát význam poznávacích procesů, - znát význam pozornosti a citů v životě člověka a jejich poruchy, 	<p>2. Obecná psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská psychika, - vědomí, podvědomí, nevědomí, - poznávací procesy – vnímání představy, intuice, myšlení, paměť, - psychické stavy – pozornost, emoce. 	5
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit pojem osobnosti, zdůvodnit jaký má význam rodina pro rozvoj osobnosti, - umět vymezit motivační, charakterové, výkonové a seberegulační vlastnosti lidského jedince, - vědět čím je dána dynamika osobnosti, znát základní typologie, 	<p>3. Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem osobnosti – normalita a patologie osobnosti, - činitele ovlivňující vývoj lidské psychiky, - motivace, potřeby, zájmy, cíle, - charakter, postoje, hodnotová orientace, - výkonové vlastnosti – vlohy, dispozice, schopnosti, vědomosti, dovednosti, návyky, inteligence, - seberegulační vlastnosti – sebepoznání, sebevědomí, vůle, - dynamika osobnosti – temperament. 	5
<ul style="list-style-type: none"> - určit stadia lidského života, - znát psychologické zvláštnosti v jednotlivých obdobích lidského života, - umět vysvětlit jak se specifika jednotlivých vývojových etap promítají do práce pečovatele, 	<p>4. Vývojová psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - stadia lidského života, - psychologické zvláštnosti v jednotlivých etapách životního cyklu – prenatalní, novorozenecké a batolecí období, předškolní a školní věk, 	5

	pubescence, adolescence, dospělý věk,	
<ul style="list-style-type: none"> - vědět co je sociální skupina a jaké jsou její charakteristické znaky, - znát pojem socializace, na příkladech ukázat jak se sociální učení a zralost projevují v životě člověka, - umět komunikovat, vést rozhovor a naslouchat, - umět rozlišit typy chování a reagovat na ně, - umět reagovat na různé situace v životě člověka a adekvátně je řešit, 	<p>5. Sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální skupina – skupinové znaky, dynamika, pozice a role ve skupině, - socializace, - role jedince ve společnosti, - sociální vnímání, - komunikace – verbální, neverbální, vedení rozhovoru, umění naslouchat, - sociální dovednosti – asertivita, hodnocení sociálních situací a reagování na ně, - náročné životní situace a jejich vliv na člověka – stres, frustrace, deprese, deprivace. 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět rozlišit profesionální a neprofesionální chování, - vysvětlit na příkladech pojem profesionální deformace, - vědět co je syndrom vyhoření a objasnit možné způsoby prevence, - umět aplikovat poznatky z psychologie u klientů prožívajících bolest, strach, úzkost, v terminálním stadiu, 	<p>6. Psychologie v sociální péči</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv pracovního prostředí na povolání pracovníků v sociálních službách – profesionální deformace, syndrom vyhoření, - aplikace psychologie v kontaktu s klienty – při bolesti, strachu, úzkosti, u klientů v terminálním stadiu. 	5
<ul style="list-style-type: none"> - umět vysvětlit základní pojmy, - znát podmínky, za kterých probíhá výchovný proces, - umět aplikovat výchovně vzdělávací metody při práci s dětmi. 	<p>7. Pedagogická psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedagogika a výchova, - vzdělávání, vyučování, učení, - podmínky a prostředky výchovy, - výchovně vzdělávací metody. 	4

4.12 Informační a komunikační technologie

Počet hodin celkem: 1. ročník – 32 hodin
2. ročník – 32 hodin
3. ročník – 32 hodin

Cílem předmětu je naučit žáky využívat prostředků informačních a komunikačních technologií, vyhledávat, získávat, třídit a vyhodnocovat informace. Žáci ovládnou na uživatelské úrovni práci s operačními systémy a aplikačním softwarem. K vyhledávání a práci s informacemi se žáci naučí využívat internet a jeho komunikační rozhraní.

Charakteristika učiva – obsahem učiva je seznámení s hardwarovým a softwarovým vybavením počítače a jeho operačním systémem. Aplikační software je zastoupen nejpoužívanějšími běžně dostupnými programy (Word, Excel, Power Point, Internet Explorer, Firefox, produkty Zoner...).

Metody a formy výuky - při výuce je používána forma výkladu, názorné ukázky, počítačové prezentace, práce ve skupinách, samostatná práce, vyhledávání informací a práce na projektech. Při výuce se využívá především počítačová učebna a její multimediální vybavení, výukový software.

Způsob hodnocení žáků - klasifikace žáků se řídí platným klasifikačním řádem. Vyučující vychází z celkového přístupu žáka k vyučování a plnění studijních povinností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení: žáci se učí vyhledávat a zpracovávat informace, využívat moderní technologie k nalezení řešení úkolu.

Komunikativní kompetence: žáci se učí formulovat a předávat informace i prostřednictvím informačních technologií a komunikačních prostředků internetu.

Odborné kompetence: žáci se učí využívat informační technologie pro svou budoucí profesi, získávat informace a vědomosti podporující další profesní růst.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat obsluhu počítače a jeho periférií na uživatelské úrovni, být schopen provést základní údržbu počítače, periférií a vyměnit spotřební materiál, 	<ul style="list-style-type: none"> - HW a SW počítače (HDD, CPU, MB, VGA...), - periferní zařízení, jejich funkce a nastavení, - volba vhodného SW a HW vybavení dle konkrétního účelu, - údržba počítače a jeho periférií, 	8
<ul style="list-style-type: none"> - mít povědomí o operačním systému, nastavovat jeho prostředí, 	<ul style="list-style-type: none"> - operační systémy (druhy, rozdíly, použití, výhody a nevýhody, historie), - pracovní plocha a nabídka Start a jejich konfigurace, ovládací panely, panel Snadné spuštění, uživatelské účty, 	8
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v adresářové struktuře, pracovat se soubory (vyhledání, kopie, přesun, mazání), 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace dat v počítači, složky, stromová struktura, souborové manažery, - vyhledávání dat a informací v počítači (vyhledávání, specializované programy – Google search, Bing...) - způsoby odstranění a skartace souborů, obnovení smazaných souborů, 	7
<ul style="list-style-type: none"> - vytvářet, uchovávat a upravovat textové dokumenty. 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy textových editorů, jejich použití a funkce, - základy editace textu a formátování dokumentu, - práce s tabulkami a grafy, - ukládání textových dokumentů do stromové struktury, - tisk dokumentu, - vkládání obsahu z jiných souborů, propojení více textových dokumentů, 	9

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák by měl: - pracovat s grafickým editorem,	- druhy grafických editorů, rozdíly v používání, - grafické formáty, jejich užití pro různé účely, převod mezi nimi, - vytváření a úprava jednotlivých grafických formátů v běžně dostupných grafických editorech,	7
- mít přehled o možnostech zabezpečení a archivaci dat,	- komprese dat, heslování, šifrování, - metody komprese dat – výběr formátu dle účelu, - výběr vhodného média pro zálohování, - archivace dat na přenosných médiích, externích zařízeních, počítačové síti a internetu,	6
- mít povědomí o základech právní problematiky využívání výpočetní techniky a internetu,	- autorská práva na dílo a jejich ochrana, - šíření informací a dat prostřednictvím internetu, - právní problematika stahování a užívání dat z internetu, - zveřejňování informací prostřednictvím internetu a tzv. sociálních sítí,	6
- ovládat práci s tabulkovým procesorem.	- druhy tabulkových procesorů, jejich funkce a použití, - Excel – pracovní prostředí, editace, organizace a třídění dat v tabulkovém procesoru, - jednoduché matematické vzorce, automatické výpočty, - formátování vytvořeného dokumentu, - vytváření a práce s grafy, - uložení a tisk dokumentu, - nastavení uživatelských práv k dokumentu,	13

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák by měl: <ul style="list-style-type: none"> - komunikovat pomocí elektronické pošty a běžných komunikačních prostředků internetu, 	<ul style="list-style-type: none"> - e-mail, e-mailová schránka (zřízení, nastavení, použití, přílohy), - výběr vhodného komunikačního prostředku dle požadované funkce, potřebná HW, jeho výběr a nákup, - chat, sociální sítě, IP telefonie, - bezpečnost komunikace prostřednictvím internetu, 	10
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávat informace pomocí výpočetní techniky a internetu, 	<ul style="list-style-type: none"> - celosvětová síť internet, její historie, struktura a princip fungování, - webové servery, - vyhledávání informací (klíčová slova, vyhledávací servery, roboty, webové rozcestníky), - webové encyklopedie a další zdroje dat na internetu, 	8
<ul style="list-style-type: none"> - umět vybrat vhodný výukový SW pro daný účel a pracovat s ním, 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy a možnosti výukové softwaru, jeho výběr dle konkrétního předmětu, ovládání, 	6
<ul style="list-style-type: none"> - mít povědomí o bezpečnosti práce a hygieně práce s výpočetní technikou. 	<ul style="list-style-type: none"> - hygienické zásady práce na počítači, - nebezpečí zneužití osobních dat, - zveřejňování informací na internetu, sociálních sítích, - spam, spyware, malware..., - webové stránky s nebezpečným či nevhodným obsahem, - možnosti zabezpečení přístupu k internetu na pracovní stanici. 	8